

UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA (KELANTAN)

**TRANSKRIP WAWANCARA BERSAMA
CHE RAMLI BIN CHE ISMAIL
TOKOH GURU & PENULIS BUKU**

OLEH:

NUR HUSNINA IZZATI BINTI ZURAIDEE	2021826474
NUR HANI SYAMIMI BINTI MAT NAFI	2021619706

**PROJEK INI DIMAJUKAN KEPADA
FAKULTI PENGURUSAN MAKLUMAT CAWANGAN KELANTAN
BAGI MEMENUHI KEPERLUAN KURSUS
IMR 604 – PENDOKUMENTASIAN SEJARAH LISAN
SEMESTER 05 (OKT 2023 – FEB 2024)**

PEMBELAJARAN SEPANJANG HAYAT OLEH
CHE RAMLI BIN CHE ISMAIL TOKOH GURU & PENULIS BUKU

OLEH:

NUR HUSNINA IZZATI BINTI ZURAIDEE	2021826474
NUR HANI SYAMIMI BINTI MAT NAFI	2021619706

PROJEK INI DIMAJUKAN KEPADA
FAKULTI PENGURUSAN MAKLUMAT CAWANGAN KELANTAN
BAGI MEMENUHI KEPERLUAN KURSUS
IMR 604 – PENDOKUMENTASIAN SEJARAH LISAN
SEMESTER 05 (OKT 2023 – FEB 2024)

ISI KANDUNGAN

ISI KANDUNGAN

PENGHARGAAN	2
ABSTRAK	3
SENARAI ABREVIASI	5
BIODATA PENEMUBUAL	6
BIODATA TOKOH	10
PENGENALAN	12
TRANSKRIP	14
BAHAGIAN 1: LATAR BELAKANG TOKOH	15
BAHAGIAN 2: LATAR BELAKANG PENDIDIKAN SEKOLAH RENDAH, MENENGAH DAN PENGAJIAN TINGGI	20
BAHAGIAN 3 : PERMULAAN KERJAYA AWAL	29
BAHAGIAN 4 : PENGALAMAN SEBAGAI SEORANG GURU	31
BAHAGIAN 5 : ANUGERAH KERJAYA DAN PENGHARGAAN	44
BAHAGIAN 6: PENGALAMAN MENERBITKAN BUKU PENDIDIKAN	48
BAHAGIAN 7 : PENGALAMAN DAN SUMBANGAN (SELEPAS BERSARA)	52
BAHAGIAN 8 : SUMBANGAN DAN HARAPAN CIKGU KEPADA MASYARAKAT	55
LOG WAWANCARA	64
DIARI KAJIAN	73
SENARAI SOALAN SEBELUM TEMUBUAL	77
SENARAI SOALAN SELEPAS TEMUBUAL	84
LAMPIRAN GAMBAR	91
INDEKS	95
BIBLIOGRAFI	96
SURAT PERJANJIAN TOKOH	98

PENGHARGAAN

PENGHARGAAN

Pertama sekali, puji syukur ke hadrat ilahi kerana dengan izinNya kami dapat menyiapkan tugas ini. Jutaan terima kasih kami ucapkan kepada semua yang telah berganding bahu dalam menjayakan kursus ini secara langsung mahupun tidak langsung. Kami juga ingin mengucapkan ribuan terima kasih kepada pensyarah kami dalam mata pelajaran ini, Madam Annisa di atas tunjuk ajar dan nasihat sepanjang proses tugas ini.

Di kesempatan ini, kami juga ingin mengucapkan terima kasih kepada semua ahli keluarga yang telah memberi sokongan. Tambahan lagi, kami ingin mengucapkan terima kasih juga kepada rakan - rakan sekelas kami yang membantu antara satu sama lain. Tugas ini juga dapat diselesaikan dengan jayanya.

Akhir sekali, kami juga ingin mengucapkan ribuan terima kasih kepada Cikgu Ramli kerana mengobankan tenaga dan masa dalam bersama sam menjayakan tugas ini. Semoga dengan kejayaan menyiapkan tugas ini, dapat memberi impak positif dan dapat dikongsikan dengan generasi pada masa akan datang.

Sekian, terima kasih.

ABSTRAK

ABSTRAK

Temubual ini dilakukan bersama Tokoh Guru & Penulis Buku iaitu Che Ramli Bin Che Ismail untuk mengetahui tentang perkhidmatan beliau dalam kerjayanya sebagai Guru & Penulis Buku Modul Pendidikan Kimia. Temubual ini telah dijalankan di kediaman rumah beliau di Pasir Mas, Kelantan. Tarikh temubual tersebut adalah pada 14 Disember 2023 bermula pada jam 10.00 pagi hingga 1 petang. Che Ramli Bin Che Ismail adalah bekas Guru Cemerlang Kimia Gred Khas C Sekolah Menengah Sains Tengku Muhammad Faris Petra, Kota Bharu. Cikgu Ramli tidak hanya terhad kepada jawatan cikgu sahaja, tetapi cikgu juga menerbitkan buku sendiri juga. Cikgu Ramli telah bersara wajib pada 7 Ogos 2014. Beliau juga memperoleh anugerah Royal Society Of Chemistry Malaysia Section pada 2 Ogos 1986. Pelbagai ujian dan cabaran telah dihadapi oleh Cikgu Ramli bin Che Ismail semasa berkhidmat sebagai guru. Sejarah kehidupan dan kerjaya beliau dapat dijadikan sumber inspirasi kepada semua orang.

Kata kunci: Cikgu Ramli Bin Che Ismail, Guru Cemerlang, Pendidikan Kimia, Penerbitan Buku Modul, Anugerah Pendidikan

SENARAI ABREVIASI

SINGKATAN ABREVIASI	MAKSUD
UPM	Universiti Putra Malaysia
PdP	Pengajaran dan Pembelajaran
STP	Sijil Tinggi Pelajaran
MSU	Management and Science University
UNITEN	Universiti Tenaga Nasional
KPJ	Kumpulan Perubatan Johor
SMIP	Sekolah Menengah Kebangsaan (SMK) Ismail Petra
UM	Universiti Malaya
SPM	Sijil Pelajaran Malaysia
PHD	Doktor Philosophiae

BIODATA PENEMUBUAL

1.0 BIODATA PENEMUBUAL

1.1 PENEMUBUAL PERTAMA

Nama	Nur Husnina Izzati Binti Zuraidee
Tarikh Lahir	
Tempat Lahir	Pasir Mas
Alamat	Kota Bharu Kelantan
No. Telefon	
E-mel	
Program	Ijazah Sarjana Muda Pengurusan Maklumat (Kepujian) Pengurusan Sistem (IM245)

1.2 PENEMUBUAL KEDUA

Nama	Nur Hani Syamimi Binti Mat Nafi
Tarikh Lahir	
Tempat Lahir	Kuantan, Pahang
Alamat	Kuantan, Pahang
No. Telefon	
E-mel	
Program	Ijazah Sarjana Muda Pengurusan Maklumat (Kepujian) Pengurusan Sistem (IM245)

BIODATA TOKOH

BIODATA TOKOH

Nama : Che Ramli Bin Che Ismail
Umur : 69 tahun
Tarikh Lahir :
Pekerjaan : Cikgu
Bidang : Kimia Sains
Tempat tinggal : Pasir Mas, Kelantan
Hobi : Berkebun
Kampung Asal : pasir
mas, kelantan
No. Telefon :
Email :
Nama Isteri :
Nama Anak :

PENGENALAN

PENGENALAN

Cikgu Che Ramli Bin Che Aziz merupakan anak jati Kelantan yang telah menetap di Kelantan Darul Naim selama hampir separuh umurnya. Beliau merupakan seorang yang sederhana dalam percakapan dan sangat menghormati orang sekeliling tanpa mengira pangkat dan darjat. Tempat lahir beliau adalah di Kelantan dan bersekolah peringkat rendah di Sekolah Kebangsaan Kubang Chenok dan menengah di Sekolah Menengah Ulu Pat.

Beliau menyambung STP kemudian melanjutkan pelajaran peringkat Diploma Sains dan Pendidikan di Universiti Putra Malaysia seterusnya menyambung ijazah di universiti yang sama. Perjalanan hidup beliau penuh dengan semangat untuk mendidik anak bangsa mengikut acuan dan ajaran yang betul yakni ajaran agama Islam. Beliau berkahwin dengan isteri beliau iaitu Puan Nilah Binti Ibrahim pada tahun 1983. Puan Nilah yang berumur 60 tahun merupakan suri rumah sepenuh masa dan beliau juga merupakan anak jati Kelantan. Puan juga seorang yang sangat baik hati dan mudah untuk didekati.

Sepanjang melayari bahtera bersama dengan Puan, mereka telah dikurniakan empat orang anak perempuan dan seorang anak lelaki. Anak sulung mereka iaitu yang berumur empat puluh tahun, anak kedua pula ialah anak lelaki berumur tiga puluh lapan tahun, anak ketiga ialah yang berumur tiga puluh lima, anak keempat ialah yang berumur tiga puluh tiga, dan anak bongsu mereka ialah yang masih belajar di MSU yang mengambil jurusan perubatan dan berumur dua puluh dua tahun. Temubual ini berkisarkan mengenai perjalanan hidup, pengalaman dalam bidang kerjaya.

TRANSKRIP

TRANSKRIP

Assalamualaikum WBT, saya Nur Hani Syamimi Binti Mat Nafi dan Nur Husnina Izzati Binti Zuraidee, kami merupakan pelajar Ijazah Sarjana Muda di UiTM Cawangan Kelantan. Tujuan utama kami adalah menelefon dan menemu bual cikgu untuk subjek IMR604. Tujuan sejarah lisan ini adalah kami ingin mengetahui perjalanan, sumbangan nasihat dan juga kerjaya tuan mengenai bidang perguruan. Temuduga ini telah dilakukan pada 14 Disember 2023 pada pukul 10.00 pagi, hari Khamis bertempat di kediaman Cikgu Ramli. Berikut adalah hasil rakaman.

Petunjuk

CR: Che Ramli

NHS: Nur Hani Syamimi

NHI: Nur Husnina Izzati

BAHAGIAN 1: LATAR BELAKANG TOKOH

NHS : **Assalamualaikum cikgu, apa khabar?**

CR : Waalaikummussalam warahmatullahi wabarakatuh alhamdulillah sihat.

NHS : **Boleh kami tahu nama penuh cikgu?**

CR : Sebelum tu saya nak ucapan terima kasih pada Hani dan Husnina kerana sudi menemu bual saya ya yang sedanya bukan kata pro pun baik nama penuh saya Che Ramli Bin Che Ismail.

NHS : **Boleh kami tahu nama panggilan cikgu di kalangan rakan sekerja?**

CR : Rakan-rakan sekerja panggil saya Cikgu Ramli kalau di kalangan murid Cikgu Ram.

NHS : **Berapakah umur cikgu pada tahun ini?**

CR : Tahun *ni* [ini] saya masuk enam puluh sembilan lebih lah enam puluh sembilan.

NHS : **Dimanakah dan bilakah cikgu dilahirkan?**

CR : Saya dilahirkan di kampung Pasir Mas pada .

Dimanakah cikgu berasal?

NHS : Saya memang berasal di Pasir Mas, Kelantan tempatan lah.

CR :

Bolehkah cikgu berkongsi cerita tentang keluarga cikgu?

NHS :
CR : Saya anak yang ke empat daripada lima orang kemudian saya dah berumah tangga, isteri saya Nilah Binti Ibrahim dan kami mempunyai lima orang anak lah ya dan empat daripadanya telah berumah tangga dan telah bekerja. Tiga daripadanya bekerja di luar Kelantan, yang sulung berada di Kota Bharu yang bongsu masih belajar di tahun empat.

Apakah nama ibu bapa cikgu?

NHS : Nama bapa saya , ibu saya.

CR :

Berapakah bilangan adik-beradik cikgu?

NHS : Adik beradik saya lima orang, kakak sulung saya meninggal jadi apa tinggal empat sekarang.

CR :

NHS : **Di manakah tempat tinggal cikgu?**

CR : Sekarang saya tinggal di Pasir Mas, Pasir Mas.

Adakah cikgu sudah berkeluarga?

NHS : Ya, saya sudah berkeluarga memiliki lima orang anak.

CR :

Bila berkahwin?

NHS : Saya berkahwin pada tahun seribu sembilan ratus lapan puluh dua [sambil

CR : membuat isyarat tangan].

Apakah nama isteri cikgu? Nama panggilan?

NHS : Nama penuhnya, Nilah Binti Ibrahim panggilan di kalangan *apani* [apa

CR : ini] anak- anak panggil ummi, anak *sedara* [saudara] panggil Cik Su rakan rapat rakan-rakan dia panggil Nil [bunyi notifikasi] nama panggilan.

NHS : **Umur isteri cikgu?**

CR : Umurnya sekarang dah masuk enam puluh satu lebih, lebih enam puluh rasa.

NHS : **Pekerjaan isteri cikgu?**

CR : Suri rumah tangga sepenuhnya.

NHS : **Apakah pekerjaan anak-anak cikgu?**

CR : Yang sulung — *apani* [apa ini] bekerja di Hotel Pegawai Eksekutif Hotel, Gov De Villa Wakaf Che Yeh, nombor dua sebagai pensyarah di MSU [bunyi notifikasi] . Kemudian yang keempat tu bekerja di KPJ [Kumpulan Perubatan Johor] Johor Bahru, bahagian *apani* [apa ini] kaji *apani* [apa ini] penyakit bakteria-bakteria, kemudian yang bongsu *tu* [itu] masih belajar di tahun empat di MSU [Management and Science University].

NHS : **Adakah cikgu sudah mempunyai cucu?**

CR : Ya, Saya sudah ada sepuluh orang cucu, dan akan inshaallah pada bulan tiga masuk yang ke-11 lah inshaallah.

NHS : **Apakah hobi cikgu pada masa lapang? [bunyi notifikasi]**

CR : Masa lapang-masa lapang saya *ni* [ini] suka-suka ber-ber *apani* [apa ini] bertani sikit-sikit biar-biar lah ya, tanam pokok-pokok lah buah-buahan. Kalau kat rumah *ni* [ini], saya juga lah, pokok-pokok bunga *tu* [itu] pokok-pokok tanaman yang lain tulah [itu lah].

NHS : **Apakah pengalaman manis yang pernah dialami semasa kecil dahulu?**

CR : Pengalaman manis *apani* [apa ini] berjualan masa *tu* [itu] saya-saya diminta oleh ibu saya untuk buat nasi lauk dan kuih-kuih dan saya sempat menjaja (sambil isyarat tangan). Daripada rumah ke sekolah, sampai ke sekolah saya menjaja jadi saya rasa saya *happy* [gembira] sangatlah dapat— bantu *apani* [apa ini] *mok* [mak] saya *masatu* [masa itu] jualan kecil-kecil kecilan dapat duit poket tiga puluh sen sehari okay lah masa *tu* [itu].

TAMAT BAHAGIAN 1

BAHAGIAN 2: LATAR BELAKANG PENDIDIKAN SEKOLAH RENDAH, MENENGAH DAN PENGAJIAN TINGGI

NHS   **Boleh cikgu ceritakan latar belakang dan lokasi pendidikan cikgu dari sekolah rendah hingga pe pengajian tinggi?**

CR   :   Inshaallah, saya mendapat pendidikan sekolah rendah kampung, sekolah yang sangat-sangat dhaif, beratapkan zink, berlantaikan tanah yang tanah-tanah licin (bunyi kerusi) berlumpur dan kelas kami hanya di kelas kami ada enam kelas asing dengan pagar tali *je* [sahaja], kami boleh *tengok* [lihat] boleh dengar satu sama lain satu sampai darjah enam. Sekolah kebangsaan Kubang Chenor daripada tahun tahun 1962 sampai 1966. Kemudian tahun 1967 saya bertukar ke sekolah menengah Tok Uban, Sekolah Menengah Tok Uban tidak lah dhaif sangat, kami berkongsi sekolah rendah sama belah pagi sekolah menengah, belah petang sekolah rendah. Tahun 1970, saya dapat tawaran ke *SMIP* [Sekolah Menengah Kebangsaan Ismail Petra] (sambil mengangguk) *so* [jadi] masuk aliran sains sampai tahun 1971 *SPM*, kemudian masuk da dalam saya dapat tawaran ke buat diploma ke *UITM* [Universiti Teknologi Malaysia]. Saya *tak* [tidak] pergi sebab surat *tu* [itu] lewat sampai ke tangan saya, *tak* [tidak] dapat lah saya pergi sambung belajar ke sana, rakan-rakan saya sebahagian besarnya separuhnya pergi ke sana buat diploma *apani* [apa ini] sambung diploma. Saya sambung ke tingkatan tingkatan enam tahun tujuh puluh dua sampai tujuh puluh tiga kemudian — *STPM* [Sijil Tinggi Pelajaran Malaysia] dapat lah satu *principle* [prinsip] dan satu subsit-subsit ya, *tak* [tidak] layak masuk ke universiti, saya kena dapat satu *principle* [prinsip] dua subsit *subsionary* [anak syarikat] *baru* [baharu] layak sambung masuk ke *apani* [apa ini] sambung buat Sarjana Muda, *tak* [tidak] dapat kecewa lah ya! kecewa lah, dapat tawaran kemudian dapat tawaran ke *UM* [Universiti Malaya] buat asasi saya *tak* [tidak] saya *tak*

[tidak] pergi ikut kawan, pergi ke *UPM* [Universiti Pertanian Malaysia] *amek* [ambil] buat diploma sains dan pendidikan [bunyi notifikasi] selama tiga tahun [bunyi notifikasi] sampai *apani* [apa ini] 1977, saya balik mengajar sekolah pertama saya di tahun — pada 1997 bulan enam tahun 97 sampai hujung tahun 1983 saya sambung belajar *apani* [apa ini] sambung ijazah di *UPM* [Universiti Pertanian Malaysia], saya dapat pelajar terbaik dalam bidang saya pelajar *chemistry* [kimia] lah dari anugerah *apani* [apa ini] pingat *apani* [apa ini] pingat daripada royal chemistry society cawangan malaysia-cawangan malaysia, mendapat tawaran sambung master saya-saya terima tapi *masatu* [masa itu] masa yang sama bapa saya sakit, dan ayah saya sakit dalam masa yang sama saya dapat tawaran sebagai pegawai-pegawai *apani* [apa ini] alam sekitar di kementerian alam sekitar, kedua-dua tawaran saya tolak, terpaksa menjaga ayah sakit *masatu* [masa itu] kemudian saya dapat tawaran mengajar di Sekolah, dan saya dapat tawaran mengajar sekolah di Sekolah Menengah Tengku Panglima Raja, Pasir Mas pada 5 Januari tahun 1987. Itulah pengalaman saya.

NHS : **Apakah suasana pembelajaran semasa dari sekolah rendah hingga pengajian tinggi?**

CR : Okay Inshaallah, suasana pembelajaran semasa di sekolah rendah ya saya mula belajar di sekolah kebangsaan Kubang Chenor *masatu* [masa itu], sebuah sekolah yang pasca merdeka yang sangat dhaif ya. Kalau nak dibanding dengan masa sekarang ya dengan keadaan *apani* [apa ini] bangunannya daripada papan kayu, lantainya tanah berlumpur licin dhaif sangat lah maknanya tidak selesalah tapi, *masatu* kita *tak* [tidak] rasa salah begitu tapi kalau kita nak banding dengan zaman sekarang *ni* [ini] maknanya jauhlah suasananya pembelajaran yang tidak *apani* [apa ini] tidak menggalakkan lah tetapi proses belajar tetap berlaku. Bila saya

masuk ke sekolah menengah sekolah menengah lah ya. Keadaannya agak berubah sedikit di mana bangunan sekolah banyaklah lebih baik dengan bangunan lebih cantik, bangunan yang kelas yang tersusun lantainya bersimen kelas-kelasnya cantik walaupun *masatu* [masa itu] kami kongsi dengan bangunan yang sama dengan sekolah-sekolah rendah, jadi sekolah menengah tu bangunan situ, sekolah rendah Tok Ban pun benda yang sama, suasananya lebih baik lah kalau di sekolah rendah dulu, cikgu-cikgunya yang tidak ada kelayakan setengah *tu* [itu] hanya *apani* [apa ini] yang lulus darjah enam saja yang dah se ada sijil perguruan. Mungkin saya rasalah guru besarnya dan penolong kanan yang ada sijil, yang lain *tu* [itu] *apani* [apa ini] maksudnya guru besar dan penolong kanan *tu* [itu] lulusan maktab, yang lain *tu* [itu] ialah setakat sijil ataupun yang dikira *apani* [apa ini] boleh mengajar lah kalau tidak ada-tidak ada *apani* [apa ini] orang yang berkelayakan tidak cukup cikgu masa *tu* [itu] patut dia paksa ambil di kalangan belia-belia yang-yang *apani* [apa ini] yang dah lepas sekolah untuk mengajar kami. Jadi masuk sekolah menengah Tok Uban *tu* [itu] guru-guru nya memang berkelayakan lah ada yang universiti dan ada yang daripada maktab. Jadi, guru-guru yang lebih *apani* [apa ini] yang ada pendidikan, bangunan sekolah pun jauh lebih baik dari sekolah menengah tadi (batuk) dan saya menyambung pelajaran ke sekolah menengah *apani* [apa ini] daripada sekolah menengah Tok Uban ke sekolah Sekolah Menengah Al-Attas ya di tingkatan lima dan enam Sekolah Menengah Petra *SMIP* [Sekolah Menengah Kebangsaan Ismail Petra] Kota Bharu, jadi infrastruktur, prasarana dan *apani* [apa ini] guru-guru yang lebih lebih baik, guru-guru yang berkelayakan, bangunan yang (batuk) lebih baik dengan kelas-kelas dan makmal yang cukup.

NHS : **Apakah kemudahan yang ada ketika zaman belajar?**

CR : Masa sekolah rendah dan sekolah menengah rendah, kemudahannya *tak* [tidak] seberapa lah saya rasa *tapi* [tetapi] saya rasa saya rasa ada nikmatlah belajar walaupun tiada kemudahan *masatu* [masa itu] kita rasa boleh belajar ada cikgu ada kelas dan kita-kita dapat ilmu kita dapat kemahiran nikmat belajar dengan guru-guru yang berkeelayakan sesuai dengan pendidikan semasa Fasilitas sekolah agak mencukupi, makmal komputer *masatu* [masa itu] *takde- takde* [tidak-tidak] lah ya, makmal sains di sekolah menengah *takdelah* [tidak ada lah] walaupun kita kata bahan-bahan *KPM* [Kementerian Pendidikan Malaysia] tidak mencukupi *takde* [tidak ada] ada-ada disediakan (batuk). Cikgu-cikgu yang berkeelayakan dan sudah ada dan kami dapati cikgu-cikgu memang ada *apani* [apa ini] kesungguhan-kesungguhan untuk mendidik kami, mendapat ilmu dan kemahiran di sekolah menengah, terutama di sekolah menengah saya dapat bantuan daripada cikgu-cikgu yang berkeelayakan. Cikgu-cikgu saya nampak kesungguhan cikgu dengan membuat kelas tambahan kelas tambahan percuma hujung minggu dan kami-kami *apani* [apa ini] murid-murid ketika itu rasa sangat berterima kasih walaupun (batuk) kita tidak memiliki *apani* [apa ini] suasananya yang *apani* [apa ini] yang begitu hebat *masatu* [masa itu] tapi kita telah dibekalkan dengan ilmu baru melalui ilmu sains, dan teknologi walau *masatu* [masa itu] tidak ada lagi makmal komputer, tapi makmal sains memang-memang men-men menjadi kita *apani* [apa ini] begitu bersemangat untuk belajar. (suara orang bercakap)

- NHS : **Apakah jurusan yang diambil ketika pengajian tinggi?**
- CR : Saya memilih jurusan sains iaitu bidang kimia dan matematik.
(menjelaskan skrip)
- NHS : **Apakah keunikan jurusan ini?**
- CR : Okay keunikannya saya *masatu* [masa itu] masa itu bidang sains dan matematik sangat-sangat diperlukan kekurangan *apeni* [apa ini] pelajar melayu dalam bidang itu, *masatu* [masa itu] ketara sangat. Kami diberi peluang se sedemikian rupa [sambil mengangguk], diberi tempat, diberi peluang, jadi saya mengambil kesempatan dengan menanam cita-cita sambung belajar ke peringkat lebih tinggilah, Saya nak belajar bukan setakat ijazah, saya ada cita-cita nak masuk belajar sampai peringkat master dan seterusnya. Peluang saya nampak *ceroh* [cerah] untuk belajar peluang belajar untuk belajar selesa.
- NHS : **Boleh kami tahu prospek kerjaya yang terdapat dalam jurusan ini?**
- CR : Prospeknya banyak, sa saya rasa *tu* [itu] sebab — *apeni* [apa ini] bukan setakat guru sains lah, kedoktoran, bidang-bidang kejuruteraan, farmasi bidang-bidang biotek dan untuk sambung belajar peringkat yang lebih tinggi, ini juga perlu dalam bidang ini, saya jadi saya memang menanam cita-cita ini untuk sambung belajar sampai ke peringkat *PHD* [doktor philosophiae] tapi apakan daya, kerana tuhan, kerana tuhan, kita merancang, tuhan menentukannya. Saya redha lah dengan dengan apa yang ujian Tuhan masa tu, ayah saya sakit. Jadi saya-saya berhenti setakat itu saja.

NHS : **Adakah [bunyi notifikasi] jurusan ini pilihan pertama cikgu?**

CR : Ya, pilihan pertama saya.

NHS : **Apakah persepsi keluarga cikgu mengenai jurusan ini?**

CR : Orang tua saya memang *tak* [tidak] nampak apa, saya saya memang menyuarakanlah peluang-peluang daripada ini jadi saya memberi. Jadi dia memberi sokonganlah memberi sokongan dan sukalah saya *amek* [ambil] bidang ini.

NHS : **Semasa cikgu mendapat pendidikan, apakah sumbangan dan pencapaian cikgu sepanjang di sekolah tersebut mahupun di universiti?**

CR : Semasa di universiti, saya tidaklah terlibat dalam persatuan apa-apa saya hanya jadi ahli biasa misalnya program dakwah hadir hadirilah saya hanya saya terlibat dengan *apani* [apa ini] satu kelab budaya. Kami tubuh kelab dikir barat, jadi saya seorang peserta seorang ahli cumanya sebagai tukang palu gong saja [gelak kecil]. Jadi kami buat persembahan masa konvokesyen atau masa makan-makan malam. Kami dijemput lah untuk buat persembahan kami sena kami telah menjadi johan mengalahkan boria.

NHS : **Adakah cikgu menyertai kursus - kursus profesional?**

CR : Saya ya, saya hadir kursus yang paling banyak adalah kursus pembinaan item, semakan semula sukatan dan yang ketiga panel ahli panel dalam

panel dalam *apani* [apa ini] pedagogi dan saya jalankan tiga-tiga ini bila jadi jurulatih utama peringkat kebangsaan dan saya bergerak ke seluruh Malaysia dan Sabah dan sa saya ke Perlis sampai ke Sabah.

NHS : **Rahsia kejayaan cikgu dalam mencapai kejayaan ?**

CR : Ouh rahsia, rahsia saya buat kerja bersungguh-sungguh. Itulah saya tidak mengharapkan pujian dan ganjaran dan saya turun sekolah dengan niat ialah lillahi ta'ala. Saya buat kerja betul-betul, bersungguh- sungguh saya nak tengok hasil nya hasil yang membuahkan produk nya.

NHS : **Kenangan yang tidak dapat cikgu lupakan?27.19**

CR : Kenangan yang saya *tak* [tidak] dapat lupakan ialah apabila saya terpilih untuk tinggal di asrama Kelantan *English School* [sekolah inggeris] Jalan Kota Bharu saya dipilih berdasarkan pencapaian akademik dan disiplin keputusan akhir awal tahun, peperiksaan tingkatan empat, di sekolah menengah — jadi saya tinggal bersama penyelia asrama iaitu — .Saya dibimbing dari segi masa, disiplin dan *apani-apani* [apa ini-apa ini] pengurusan pembelajaran. Pemandangan saya *ni* [ini] ialah pelajar melayu pelajar aliran melayu yang terpilih begitu *excited* [teruja] dan sangat sangat gembiralah sedemikian rupa. Contohnya bila-bila hari minggu ada aktiviti lawatan ke kampung kampung setiap minggu jadi saya *tak-tak* [tidak-tidak] diberi peluang sama sama hadir ke kampung melawat tempat khusus lah contohnya, kampung-kampung terpilih lah kraftangan, contoh *dok* [tidak] jadi saya membuat *translation* [makna] apabila dia mohon cakap begitu gembira begitu teruja lah ini kenangan-kenangan yang *tak* [tidak]

dapat saya lupakan sepanjang tahun tingkatan empat sampai — dengan beliau jadi saya banyak belajar dengan beliau pembimbing di asrama penuh.

NHS : **Apakah pengalaman bersama mereka yang masih lagi di ingat sehingga kini?**

CR : Pengalaman bersama mereka *ni* [ini] dua tempat lah pengalaman dalam kelas di mana saya dengan pelajar *ni* [ini] saya suka bergurau, saya suka menyebut-nyebut nama, memuji-muji, kadang-kadang laki-laki saya peluk dan kadang-kadang dia peluk saya, bila saya meninggalkan kelas *dok* [tidak] saya teringat lagi di telinga saya sampai ke *harini* [hari ini] larian tapak kaki memanggil saya Sir Ram, Sir Ram, “Sir ram! Sir Ram!” tunggu-tunggu, saya tunggu dia peluk saya cikgu sir ram jom ke kantin kenangan saya *masatu* [masa itu] ya! suka sedap sampai ke *harini* [hari ini] *laki-laki* [lelaki-lelaki] perempuan, kadang- kadang atas meja saya *tu* [itu] *tak* [tidak] *tahulah sapa* [siapa] hantar makanan air susunya kuihnya dengan kata kata saya sayang sir.

NHS : **Apakah kaedah pengajaran dan pembelajaran ketika zaman universiti?**

CR : Di universiti kaedah-kaedah yang saya rasa lah pertama mereka guna ialah *mastery* [penguasaan]. Yang kedua mereka guna *apani* [apa ini] — kaedah *visual* (gambaran) itu yang saya nampak lah begitulah dan banyak dan banyak mastery *mastery learning* [penguasaan penguasaan pembelajaran].

- NHS : **Apakah perbezaan pengajaran dan pembelajaran dahulu dan sekarang?**
- CR : Perbezaan ketara *apani* [apa ini] pasca selepas merdeka terutama dari segi infrastruktur dan fasiliti sekolah ataupun yang kedua suasana iklim sekolah semasa tahun 70-an. Selepas tahun 70-an saya menikmati pembelajaran yang lebih kondusif lebih bermakna lah *thoughtful learning* [pembelajaran berfikir] dimana wujudnya makmal bahasa, makmal komputer, makmal sains yang lengkap, guru-guru berpengalaman dan berkelayakan dan rakan sebaya yang suka membantu bekerjasama masatu dasar pendidikan penyata Razak dan penyata Tun Rahman Talib, hanya menekan aspek bahasa aspek-aspek lain tadi *tak* [tidak] diberi penekanan sehinggalah-sehinggalah selepas dasar eko-ekonomi *baru* [baharu], pendidikan diberi penekanan pembelajaran yang lebih kondusif dimana wujudnya sekolah Bestari *masatu* [masa itu] sekolah berasrama penuh, jadi kemudahan dan infrastruktur sekolah diberi penekanan diberi keutamaan jadi belajar lebih kondusif, cikgu-cikgu pun berkelayakan dengan *apani* [apa ini] amalan pedagogi yang lebih baik berbanding sebelum tadi ya (sambil isyarat tangan). walaupun masih ada yang mengamalkan *apani* [apa ini] kaedah syarahan ataupun ekspositori dalam *apani* [apa ini] kaedah pembelajaran masatu cikgu saya rasa lebih mendekati kepada kaedah *mastery* [penguasaan] pendekatan ataupun strategi *mastery learning* [penguasaan pembelajaran] ya begitu pengajaran (bunyi notifikasi), buat latihan, buat ujian daripada ujian itu, daripada pencapaian tak sampai lapan puluh peratus cikgu nak me mengulangi *apani* [apa ini] bahagian yang *tak* [tidak] dicapai di kalangan pelajar sehingga penguasaan lapan puluh peratus diperolehi.

TAMAT BAHAGIAN 2

BAHAGIAN 3 : PERMULAAN KERJAYA AWAL

NHS : **Apakah pekerjaan awal cikgu setelah menamatkan pengajian?**

CR : Saya terus jadi pegawai pendidikan pelajaran iaitu sebagai guru.

NHS : **Sumbangan cikgu sepanjang berkhidmat sebelum memasuki bidang perguruan?**

CR : Sumbangan ya, saya terus jadi cikgu dalam masa yang sama di kampung *tu* [itu] saya pegang *apani* [apa ini] maaf la ya ketua pemuda umno dan juga belia sebelum-sebelum dan pada masanya saya menjadi guru pada hari minggu kami berjumpa bermesyuarat aktiviti-aktiviti tersebut belia. Contohnya, membersihkan kubur, membina jalan di kampung *masatu* [masa itu] kami sama-sama berusaha dalam *apani* [apa ini] bersama belia di kampung *masa tu* [itu] dan sama-sama belia kampung jalan aktiviti membersihkan kubur, aktiviti membina jalan untuk ke masjid untuk ke surau, dan pergerakan kami ke kampung dan semasa saya bekerja *jugok* [juga] saya jadi *apani* [apa ini] ajk-ajk kelab *apani* [apa ini] persatuan Taman ma Makasar kampung saya. Saya pegang bidang pendidikan dan dakwah. Kami menganjurkan bersama pihak masjid ceramah perdana kita jemput penceramah di pada malam jumaat.

NHS : **Berapa lamakah cikgu telah menceburi bidang perguruan ini?**

CR : Daripada tahun 1977 sampai 2014 dalam tempoh tiga puluh tujuh tahun.

NHS : **Faktor yang mendorong cikgu mendalami bidang perguruan?**

CR : Faktor walaupun cita-cita saya sebelum *tu* [itu] bukan jadi doktor *sorry* [maaf] bukan jadi guru, tapi bila ceburi bidang ini dia menyeronokkan saya, memotivasikan saya, memberi semangat kepada saya apabila saya terlibat dengan pelbagai karenah pelajar saya. Saya dicabar, diuji ya saya bina *team* [kumpulan] saya *team* [kumpulan] saya cikgu-cikgu bersama pengetua ya, kita selesaikan masalah pelajar. Kita buat rawatan kita panggil pelajar kita pulih pelajar ini memotivasikan saya untuk terus berkhidmat sebagai guru walaupun ujian itu datang karenah daripada awal sampai akhir karenah sama, tapi saya rasa seronok bila masalah saya bila masalah dapat selesai bersama rakan-rakan sepasukan saya .

NHS : **Bilakah cikgu dilantik untuk ditawarkan memegang jawatan Perguruan ini?**

CR : Tahun 1977 *tak* [tidak] silap saya lantikan pertama ya tiga belas hari bulan tiga belas hari bulan enam 1977, lantikan pertama sebagai guru gred DG29 ataupun dipanggil masa tu T1 haa.

NHS : **Apakah perasaan cikgu ketika ditawarkan menjawat jawatan ini?**

CR : Aih mestilah saya suka seronok! memang saya tunggu-tunggu untuk ditawarkan.

TAMAT BAHAGIAN 3

BAHAGIAN 4 : PENGALAMAN SEBAGAI SEORANG GURU

NHI : Pada tahun berapakah cikgu mula mula menjadi seorang guru?

CR : Pada tahun 1977 atau tepatnya 13 haribulan jun 1977.

NHI : Kenapa cikgu meminati bidang perguruan?

CR : Okay [baiklah] saya bukannya, sebenarnya saya tak meminati bidang ini tetapi bila saya diberi peluang --- menceburilah bidang ini. Di mana pertama saya diberi peluang menyambung ke peringkat diploma sains dan pensyarah-pensyarah memberi semangat perangsang, motivasi mengatakan peluang untuk menyambung pelajaran ke peringkat lebih tinggi, master dan *PHD* [doktor philosophiae] menyebabkan saya rasa teruja. Kemudian betul (sambil mengangguk) apabila saya berada di sekolah, saya kata tadi cabaran-cabaran seperti kerenah pelajar hambatan waktu, masa, dan *apeni* [apa ini] penyesuaian mod pengajaran pelajar dengan kepelbagaian minat dan kebolehan pelajar meransang saya untuk jadi minat bidang ini.

NHI : Siapakah yang mendorong cikgu menceburi bidang ini?

CR : Saya tidak ada sesiapa, hanya saya rasa apabila saya menyambung pelajaran ke peringkat diploma jadi pensyarah-pensyarah terutama Professor Dr. Badri yang banyak beri nasihat kepada saya. Untuk terus sambung bidang ini walaupun sebagai seorang guru, kerana peluang untuk sambung ke peringkat master dan bahkan untuk menjadi pensyarah ada. Jadi itu yang memberi saya semangat. Bersemangat.

NHI : **Di manakah sekolah pertama cikgu mengajar selepas tamat pengajian?**

CR : Ya, sekolah pertama saya di Sekolah Menengah Agama Falahiah, Pasir Pekan, Tumpat.

NHI : **Bagaimanakah hubungan cikgu dengan rakan setugas di tempat baru ketika itu?**

CR : Ouhhh *okay* [baiklah] hubungan saya sangat akrab, sangat baik, kenapa. Sebab saya ialah guru paling muda, dan saya punya pengetua, rakan-rakan lain jauh lebih berumur, boleh panggil bapa lah, dan mereka sentiasa gurau dengan saya, memberi tunjuk ajar dan menyebabkan saya rasa selamat dan selesa di sekolah itu

NHI : **Pada permulaan menjadi seorang guru, cikgu mengajar mata pelajaran apa?**

CR : Saya mengajar mata pelajaran sains dan matematik.

NHI : **Adakah para pelajar dapat menerima cara cikgu mengajar atau sebaliknya?**

CR : Ya, *apeni* [apa ini] saya rasa dari segi pedagogi berbanding dengan guru-guru yang ada masa itu lah. Kerana saya diberi pendedahan dari segi pedagogi, penyampaian saya rasalah boleh kata saya lebih baik daripada

mereka dan pelajar-pelajar suka, suka dengan saya, bahkan kami macam sebaya, macam kawan. Mudahlah mereka terima penyampaian saya

NHI : Bagaimana pengalaman cikgu menguruskan para pelajar cikgu?

CR : Okay [Baiklah] sudah tentulah saya, pertama sekali ialah pengurusan kelas lah. Pengurusan kelas (sambil mengangguk) walaupun pelajar sekolah pertama saya, ramai tapi saya suka susun pelajar-pelajar saya, barisan hadapan laki-laki [lelaki-lelaki] perempuan belakang dan susun atur meja itu saya bagi ruang, ruang dimana saya mudah bergerak, pelajar mudah bergerak, saya mudah pantau mereka, terutama pelajar-pelajar yang saya kenal pasti nakal ataupun sedikit bermasalah. Jadi saya rasa pengurusan kelas dan *apeni* [apa ini] membina *apeni* [apa ini] yang kedua membina *apani* bukan membina, meminta pelajar patuh pada arahan *apeni* [apa ini] arahan dan peraturan bilik darjah yang telah pun ada. Jadi saya sentiasa beri penekanan lah pelajar dengan cara yang, cara kawan, berkawan, santai begitu.

NHI : Sepanjang cikgu mengajar pernahkah cikgu mengenakan hukuman rotan terhadap pelajar yang mempunyai masalah disiplin?

CR : Ouh tidak, tidak pernah. (sambil menggeleng) Tampar pun saya tak pernah, saya lebih suka pantau pelajar. Masa itu lagi saya suka mendekati pelajar, tanya apa masalah-masalah. Saya sentiasa beri *apeni* [apa ini] galakan, pujian walaupun mereka itu nakal. Dan saya panggil dia, bersama saya selepas itu sebagai kawan, tanya masalah dia. Jadi ini saya amalkan dulu sampailah akhir *apeni* [apa ini] pengajaran saya (sambil ketawa kecil) saya memang suka dekati pelajar saya tak, tak pernah tampar apatah lagi rotan.

- NHI : **Adakah cikgu membenarkan para pelajar cikgu berkongsi masalah mengenai pelajaran mereka walaupun bukan masa sekolah?**
- CR : Ya memang saya lebih suka begitu, masa yang terhad, empat puluh minit, lapan puluh minit saya tak mampu untuk, untuk *apeni* [apa ini] mengenali mereka. Jadi apa saya buat, saya panggil mereka dan bersama saya, contohnya makan bersama ataupun kalau mereka malu di kantin saya masuk bilik saya, saya tanya apa masalah dia, saya kongsikan bahkan saya ajak pengetua saya, kita melawat anak murid, tanya masalah dia bantu mereka, bahkan kita bantu keluarga dia.
- NHI : **Adakah cikgu suka mengadakan kelas tambahan untuk para pelajar terutamanya yang akan menduduki peperiksaan atau cukup sekadar pembelajaran di sekolah?**
- CR : Saya sangat-sangat suka bahkan saya berebut-rebut dengan cikgu saya sampai nak bertengkar, saya mesti kata saya nak sabtu ini hari ini tapi kalau tak boleh (sambil menggeleng) tak apalah hari apa-apa asal ada saya. (sambil tersenyum)
- NHI : **Bagaimana hubungan cikgu dengan para pelajar? Adakah cikgu mengamalkan konsep menjadi kawan kepada para pelajar cikgu?**
- CR : Ya [sambil menganggukkan kepala] saya suka begitu konsep kawan santai tapi saya tegas, apa yang saya nak *you* [awak] kena buat, *you* [awak] kena buat. Tapi tak semestinya *you* [awak] buat tu betul yang penting mereka buat dan mereka belajar daripada kesilapan dan mereka patuh kepada peraturan patuh peraturan bilik darjah, peraturan sekolah. Maknanya kita minta dia sentiasa patuh, sentiasa ceria, bersemangat untuk terima jadi saya guna pendekatan *apeni* [apa ini] sebagai rakan.

NHI : **Apa pula formula cikgu untuk mengekalkan hubungan baik dengan pelajar?**

CR : Formula saya yang tadi lah, formulanya ialah *apeni* [apa ini] membina hubungan akrab, membina hubungan baik, mengetahui latar belakang *apeni* [apa ini], latar belakang keluarga dia, saya pertama saya kena kenal pasti murid saya ini siapa. Ertinya data murid-murid saya mesti ada dalam, dalam *apeni* [apa ini] dengan saya. Setiap murid ada data. Bagaimana saya dapat, kadang-kadang saya dapat daripada guru disiplin, guru kelas ataupun saya temubual. Jadi data-data itu saya boleh bina hubungan-hubungan baik.

NHI : **Apakah pencapaian daripada pelajar yang paling cikgu bangga?**

CR : Pencapaian, pencapaian yang pertama mereka faham. Mereka faham apa yang saya ajar itu. Apa yang saya sampai hari itu mereka faham dan dapat aplikasi dalam *apeni* [apa ini] situasi-situasi berikutnya dan *apeni* [apa ini] kadang-kadang yang membanggakan saya mereka boleh ajar, boleh bantu saya ajar rakan lain. Itu menyeronokkan saya, sangat menyeronokkan. (sambil mengangguk)

NHI : **Suka dan duka sepanjang cikgu bergelar seorang guru?**

CR : Suka dan duka, suka dan duka. yang saya suka tadi bila pelajar saya menyatakan :

“Cikgu saya sudah faham, cikgu beri peluang saya *apeni* [apa ini] sekali lagi untuk saya ambil tanggungjawab tugas.”

Yang duka saya ialah apabila saya tidak dapat *apeni* [apa ini] memenuhi *apeni* [apa ini] sebahagian kecil pelajar saya, kadang-kadang saya terabai. Saya terlepas pandang saya asyik mengurus pelajar yang lemah yang sederhana kadang-kadang saya terabai pelajar yang pandai, mereka merajuk, sayang. Kadang-kadang saya bagi tumpuan kepada pelajar pandai, pelajar lemah dan sederhana merajuk, sayang. Jadi apa saya buat, saya duduk dengan mereka selepas itu selepas kelas saya belanja makan. Bahkan saya belanja makan seluruh sekolah, saya pernah belanja makan seribu orang pelajar, seribu orang pelajar saya belanja, dia tak tahu *sape* [siapa] belanja, saya kata “Jangan cakap siapa belanja” yang penting ketua darjah ambil makanan, masuk dalam kelas, makan. (sambil mengangguk)

NHI : **Sepanjang tempoh menjadi seorang guru berapa kalikah cikgu bertukar sekolah?**

CR : Ouhh saya pertama sekolah saya ialah Sekolah Menengah Falahiah. Sekolah kedua Sekolah Menengah Tengku Panglima Raja, sekolah yang ketiga Sekolah Menengah Tanah Merah 1, (bunyi notifikasi telefon) yang keempat sekolah menengah Sains Tengku Muhammad Faris Petra. *So* [jadi] empat kali lah

NHI : **Pengalaman yang tak dapat cikgu lupakan sepanjang bergelar seorang pendidik ini?**

CR : Pengalaman, — pengalaman sebagai pendidik, apabila saya berada di setiap sekolah saya menjadi teman kepada pelajar-pelajar saya di empat

buah sekolah. Menjadi teman, saya kadang-kadang itu dapat panggilan, dapat panggilan, memperkenalkan diri, walaupun saya lupa. kadang-kadang bila saya makan seorang diri di sesuatu tempat ada hamba Allah belanja tinggal nota, kenalkan diri, ada yang tepuk bahu, “Cikgu ingat saya?” Kami berbual sampai menitis air mata. Itu kenangan-kenangan yang indahlah — saya ada pelajar yang ingat saya, sekolah mana pun, *apeni* [apa ini] sampai ke hari ini saya tak sepi dengan pelajar, ada pelajar datang rumah saya, tiga empat orang sekali rombongan buat kejutan, jadi ini rasa saya bangga dengan pelajar saya.

NHI : **Adakah cikgu merasa puas atau gembira setiap kali melihat pelajar cikgu berjaya di peringkat seterusnya?**

CR : Memang rasa puas, tetapi kepuasan saya itu tidak bernoktah. Saya *apeni* [apa ini] melihat pelajar saya itu cemerlang lah, bukan setakat cemerlang di sekolah, bahkan selepas keluar universiti, saya melihat di *facebook* [muka buku] ataupun bila dia hantar gambar-gambar tentang kejayaan mereka, saya rasa sangat sungguh-sungguh dihargai lah dan *apeni* [apa ini] rasa puas saya tidak berhenti di sekolah. Saya *apeni* [apa ini] malah sekarang ini sentiasa mendapat panggilan ataupun hantaran-hantaran yang mengingatkan saya zaman saya mengajar

NHI : **Sekiranya di beri peluang adakah cikgu ingin mengajar mata pelajaran lain selain daripada mata pelajaran yang cikgu ajar?**

CR : Kalau mengajar, saya mengajar matapelajaran saya lah iaitu kimia dan matematik. Tapi dalam masa yang sama, kalau saya pergi ke sekolah-sekolah saya bukan setakat mengajar lah, saya beri pelajar-pelajar saya

input lain, input motivasi *apeni* [apa ini] input teguran-teguran, perkongsian-perkongsian membantu — potensi mereka.

NHI : **Apakah teknik yang digunakan oleh cikgu semasa sesi pembelajaran?**

CR : Saya banyak guna kaedah pembelajaran *apeni* [apa ini] *discovery* [penemuan] kebanyakannya iaitu berdasarkan *apeni* [apa ini] problem based learning dan saya guna strategi-strategi berdasarkan soalan, saya bantu mereka melaksanakan aktiviti-aktiviti pembelajaran. *So* [Jadi] mereka menemui sendiri apa yang mereka nak capai berdasarkan objektif mereka, *so* [jadi] maknanya saya lebih pada berdemokrasi lah dalam pembelajaran tidak autokratik (sambil menggeleng) ini menyenangkan saya dan pelajar pun diberi kebebasan diberi keadilan diberi *apeni* [apa ini] peluang untuk belajar sendiri. (sambil mengangguk) Dan kadang-kadang saya bagi pelajar-pelajar yang lemah of course [sudah tentu] saya guna kaedah pembelajaran *mastery* [penguasaan]

NHI : **Bagaimanakah penerimaan pelajar sendiri terhadap adaptasi cikgu mengenai teknik ini?**

CR : Mereka walaupun bila saya guna kaedah ini, saya melibatkan kerja berpasukan maksudnya berlaku banyak kemahiran insaniah, *soft skill collaborative cooperative* [kerjasama] bersosial berlaku di situ. Maknanya saya beri hak kepada pelajar untuk menyelesaikan masalah, dia menemui sendiri apeni hasil pembelajaran saya hanya bertindak sebagai pembimbing ataupun bahasanya fasilitator dan pelajar suka apabila mereka membuat pembentangan, bila mereka memberi komen kepada pelajar-pelajar. Dan saya hanya bertindak sebagai fasilitator sahaja dan dia jadi bebas lah pelajar

ini, jadi pembelajaran yang saya katakan tadi bermakna, kelas yang kondusif wujud.

NHI : **Daripada mana cikgu peroleh teknik ini?**

CR : Memang saya sebagai guru cemerlang, banyak diberi pendedahan dari segi pedagogi. Kerana *apeni* [apa ini] pengajaran pembelajaran ini bersifat dinamik. Saya sentiasa menghadiri kursus-kursus pembangunan staff dari aspek pedagogi *apeni* [apa ini] sukatan pelajaran, pembinaan item. Jadi ini membantu saya banyak dalam mempelbagaikan pembelajaran dan pengajaran di bilik darjah

NHI : **Apakah kelebihan dan kekurangan kepada guru dan pelajar mengenai teknik ini?**

CR : Ouh saya rasa banyak kelebihan lah, saya ulang balik kelebihan pertama ialah pelajar diberi kebebasan untuk menyelesaikan masalah secara berpasukan *collaborative* [bekerjasama], *cooperative* [kerjasama] dan saya bertindak sebagai fasilitator. Jadi itu kelebihannya. Kelebihannya pelajar boleh belajar secara sendiri, secara demokratik. Melakukan aktiviti berdasarkan *apeni* [apa ini] senarai aktiviti yang saya bina untuk mereka (sambil mengganggu). Jadi daripada aktiviti itu mereka laksanakan pembelajaran sehingga mencapai objek, itu kelebihannya. Kalau kekurangan ialah bagi pelajar-pelajar lemah, yang mana mereka ini lemah dari segi ilmu satu, kemahiran mengendali alat — jadi saya kena bimbing mereka. Itu saya kata kadang-kadang saya terabai itu, ada pelajar terabai sebab saya fokus pada mereka banyak dalam kelas. Itu kelemahan lah tapi dapat diatasi (sambil mengganggu)

NHI : **Pada pendapat cikgu adakah kegiatan kokurikulum juga penting kepada seseorang pelajar?**

CR : Mesti (sambil menggeleng) kegiatan kokurikulum mesti, bagi saya kegiatan kokurikulum ada dua. Satu kokurikulum akademik, misalnya syarahan, *apeni* [apa ini] kuiz, saintis muda, doktor muda, itu berdasarkan akademik. Berdasarkan *apeni* [apa ini] kokurikulum biasa, permainan, permainan sukan. Ini sangat membantu mereka dari aspek jati diri sebagai pemimpin, membina potensi sebagai pemimpin, di samping memberi kesihatan mental dan fizikal kepada mereka.

NHI : **Apakah kegiatan kokurikulum di sekolah yang cikgu terlibat sebagai guru pembimbing?**

CR : Saya setiap tahun saya pegang Ketua Rumah, *so* [jadi] saya bersama-sama *team* [kumpulan] saya buat jadual, jadual penyeliaan, sukan aktiviti dan permainan. Permainan yang saya pegang ialah golf, memang *tiap-tiap* [setiap] tahun, walaupun saya tak pandai main golf, jadi saya banyak belajar rupa-rupanya. Saya banyak belajar dengan guru golf jadi saya jemputlah pihak *apeni* [apa ini] golf itu bersama pelajar untuk datang buat kelas di kelab golf di pengkalan chepa itu. Jadi saya belajar lah di situ walaupun saya tak pernah tahu pun hal golf. Banyak belajar, jadi ini menyeronokkan saya. Di samping, bukan saya, maknanya saya tidak terperuk di dalam kelas sahaja. Dalam masa sama saya boleh bersosial (sambil ketawa kecil) dengan pelajar di luar bilik darjah dalam permainan kokurikulum.

NHI : **Bagaimana tahap pencapaian kokurikulum tersebut?**

CR : Okay [baiklah] disebabkan kesungguhan pihak sekolah, dan saya sebagai guru penasihat bersama beberapa rakan ambil inisiatif membuat latihan yang kerap, mingguan. Jadi pelajar yang ceburi memang yang dah minat, jadi senanglah saya urus. Jadi pencapaian mereka membanggakan, sampai ada yang dapat johan ikut *level* [peringkat] dia lah dan naib johan. Jadi maknanya tak sia-sialah (sambil ketawa) walaupun saya tak pandai main golf.

NHI : **Pada pendapat cikgu dimanakah letaknya kualiti seorang guru?**

CR : Kualiti seorang guru ialah kebertanggungjawaban, kesungguhan. *Okay* [baiklah] bagi saya kita mula-mula begini lah kita kena kualiti mula dengan kepimpinan pengetua kita, kita panggil kepimpinan suksional, kita bersama pengetua dan rakan-rakan kena faham apa visi dan misi sekolah tersebut, kita kena kuasai bersama daripada situlah kita boleh laksanakan tugas dengan bersungguh-sungguh dan bertanggung jawab, dan kita nak (sambil mengangguk) bila kita dah tahu visi dan misi of course [sudah tentu] kita nak produk hasil yang, yang baik, yang berkualiti. Itulah formulanya.

NHI : **Apakah aspek-aspek penting bagi menjadi seorang pendidik yang baik?**

CR : Aspek penting ialah pertama sudah tentulah pengetahuan dalam bidang kita, bidang kepakaran kita, kemahiran dalam bidang kita, pengalaman yang kita ada, dalam masa tempoh kita mengajar kita kena rebut peluang dengan menghadiri kursus, bengkel. Jangan, jangan kita tolak sebab dia beri kita banyak ilmu kemahiran. Dan kita laksana dengan sungguh-

sungguh, dengan penuh tanggungjawab. Sebab fokus kita, kita nak produk yang baik-baik, yang berkualiti.

NHI : Bagaimana pandangan cikgu mengenai prestasi akademik di kalangan pelajar melayu dan cina?

CR : Di Sekolah Menengah Tanah Merah 1 saya nampak ketara lah, pelajar cina lebih baik lah. Sebab tadi formulanya kesungguhan, minat dan kesungguhan, mereka berebut-rebut masuk kelas, saya mengajar di tingkatan enam, kimia. Mereka berebut-rebut duduk dekat saya, pelajar cina, saya cemburu. Kadang-kadang *beraso nok* [berasa hendak] tak senanglah. Tapi itu murid saya, saya kena layan, jadi apa berlaku pelajar melayu lah yang *slow* [lambat] duduk belakang, dan mereka tidak begitu beri perhatian dalam kelas di Tanah Merah, di sekolah menengah tanah merah. Tapi saya ambil inisiatif lah, ambil inisiatif buat kelas tambahan, bukan pelajar melayu sahaja, semua. Kemudian di Sekolah Menengah Faris Petra tak ramai pelajar yang bukan melayu, pelajar cina ada, pelajar kadazan ada daripada sabah sarawak, pelajar india pun ada, pelajar siam pun ada dan mereka ini bergaul mesra dengan pelajar melayu, jadi pencapaiannya sama rata.

NHI : Apakah jawatan-jawatan penting sepanjang bergelar seorang cikgu?

CR : Jawatan penting, okay [baiklah] jawatan penting, saya guru cemerlang kimia daripada Gred DG 48 Gred Khas-C, saya diberi tugas lima puluh peratus mengajar, mengajar membuat perancangan mengajar bilik darjah dengan mengusahakan alat bantu mengajar cukup, kemudian saya mengurus panitia saya, kemudian saya mengadakan kelas bimbingan kepada rakan-rakan, ketiga. Yang keempat saya membuat kajian dan

penulisan ilmiah, menerbitkan buku-buku kimia saya itu, Tiga buah buku. Dan tugas saya terima secara keseluruhan *apeni* [apa ini] memberi khidmat kepada bahagian-bahagian di kementerian pelajaran seperti *PPD* [Perkhidmatan Perawatan Domisiliari], *JPN* [Bahagian Pendaftaran Negara] peperiksaan, bahagian kokurikulum, kementerian pelajaran dan saya di peringkat kebangsaan saya pegang ketua pemeriksa, *JU* [jurulatih utama] mata pelajaran, saya pegang *apeni* [apa ini] konsultan dalam bidang kimia, itu peringkat kebangsaan. Di sekolah saya memang ketua panitia penasihat kecemerlangan akademik peringkat *SPM* [Sijil Pelajaran Malaysia]. Saya berada di bahagian pengurusan pentadbiran sekolah bersama-sama dengan guru kanan dan pengetua merancang *apeni* [apa ini] kursus pembangunan staff dan *apeni* [apa ini] merancang kurikulum dan akademik di sekolah.

TAMAT BAHAGIAN 4

BAHAGIAN 5 : ANUGERAH KERJAYA DAN PENGHARGAAN

NHI : Apakah anugerah-anugerah yang pernah cikgu terima?

CR : Anugerah pertama saya terima sebagai anugerah pengajar cemerlang kimia, (membuka buku rujukan) Anugerah *Royal Society of Chemistry Malaysia Section*. [Persatuan Diraja Kimia Malaysia Seksyen]. Kemudian saya dianugerahkan Guru Cemerlang Kimia Gred DG 48, kemudian dapat Anugerah Guru Cemerlang Kimia Gred DG 52, kemudian diikuti Guru Cemerlang Kimia Gred DG 54, akhir sekali saya dianugerahi sebagai Guru Cemerlang Kimia Gred Khas-C.

NHI : Bolehkah cikgu kongsikan pada tahun berapa cikgu menerima anugerah tersebut?

CR : Anugerah itu, Anugerah Royal Society of Chemistry Malaysia Section pada 02 Ogos 1986. Kemudian saya mendapat anugerahkan pertama tawaran sebagai Guru Cemerlang Kimia Gred DG 48 pada tahun 2003, kemudian dianugerah Guru Cemerlang Kimia Gred DG 52 pada tahun 2008, kemudian diikuti Guru Cemerlang Kimia Gred DG 54 pada tahun 2009, akhir sekali saya dianugerahi sebagai Guru Cemerlang Kimia Gred Khas-C pada 2013. (sambil mengangguk)

NHI : **Anugerah Tokoh Guru Cemerlang merupakan pencapaian yang agak besar, bagaimana perasaan cikgu apabila dinobatkan sebagai Tokoh Guru tersebut?**

CR : Perasaan sebenarnya, *of course lah* [sudah tentulah] saya bersyukur berterima kasih, sebab saya *tak* [tidak] fokus untuk dapat demikian, mungkin hasil daripada kerja kuat. Saya buat dengan sungguh-sungguh untuk dapat produk yang berkesan, yang baik. Jadi bila saya terlibat dengan banyak-banyak agensi dengan terutamanya bahagian-bahagian Kementerian Pelajaran daripada PPD sampai peringkat Kebangsaan, sebagai ketua pemeriksa Malaysia, sebagai jurulatih kebangsaan Malaysia lah jadi mungkin itulah menggerakkan mereka untuk memberi anugerah kepada saya. Tapi saya tidak mendapat tokoh-tokoh apapun, *tak* [tidak] dicadang pun.

NHI : **Di manakah majlis penganugerahan tersebut diadakan?**

CR : Anugerah-anugerah itu berlaku di luar Kelantan lah ya, contohnya kecuali DG 48. Bagi gred DG 52 daripada Kementerian Pendidikan Malaysia dibuat di hotel BlueWave Shah Alam. Kemudian anugerah Gred DG 54 pun di hotel — Kemudian Anugerah Gred Khas C, saya sepatutnya hadir dan menerima daripada menteri pendidikan masa *tu* [itu] Tan Sri Muhyiddin Yassin, di hotel lima bintang juga lah, *tapi* [tetapi] saya tak dapat hadir kerana saya sakit masa *tu* [itu].

NHI : **Apalah kesan ataupun perbezaan yang dapat cikgu rasai apabila mendapat anugerah tersebut?**

CR : Kesannya, pertama sekali saya syukur sangat-sangat (sambil mengangguk) terima kasih dan memotivasikan saya, memberi saya lebih semangat untuk bekerja sebab ini adalah anugerah Allah kepada saya hasil daripada kerja buat dan semua itu rezeki daripada Allah. Saya tidak pernah berbangga tetapi saya rasa satu anugerah, amanah kepada saya — laksanakan tugas sebagai guru cemerlang.

NHI : **Apakah sumbangan yang diberikan oleh cikgu sehingga dapat merangkul anugerah tersebut?**

CR : Saya mulai tahun 2000 lagi saya sudah terlibat dengan sumbangan peringkat daerah, negeri dan kebangsaan sebagai *apani* [apa ini] ketua pasukan pemeriksa kertas kemudian saya dinaikkan ketua pemeriksa bersama peringkat Malaysia, paling tinggi lah. Saya juga *apani* [apa ini] pembina item *SPM* [Sijil Pelajaran Malaysia] Kimia dan Sains peringkat Kebangsaan, saya juga merupakan jurulatih utama kepada Peka Sains dan Peka Kimia peringkat kebangsaan. Sumbangan-sumbangan lain ialah melalui melalui pembentangan kertas kerja, kajian tindakan saya peringkat kebangsaan perkongsian *best practices* [latihan terbaik] saya peringkat kebangsaan dan negeri banyak, beberapa lah. Bila saya hadir konvensyen dan seminar guru cemerlang dan pendidik di Malaysia, saya mesti bagi sumbangan ataupun idea dan cuba buat penambahbaikan, beri buah fikiran terutamanya dalam subjek saya.

- NHI : **Dari kacamata seorang pendidik di sekolah, adakah di peringkat universiti perlu juga diadakan anugerah sedemikian bagi golongan staff akademik?**
- CR : Di peringkat Universiti, setahu saya kalau tengok kepada anak saya mereka ini banyak buat penulisan jurnal sampai ke peringkat international interpretation setakat ini saya *tak* [tidak] dengar apa-apa lagi anugerah, hanya sijil penghargaan, jadi takkan saya nak cadang kan, tapi itu saja yang saya tahu setakat ini. Sebenarnya bagi universiti itu bukan *KPI* [Key Performance Indicator], anugerah-anugerah ini bukan *KPI* [Key Performance Indicator] bagi mereka tapi di sekolah *yes* [ya] anugerah-anugerah merupakan *key performance* [prestasi utama] Indicator KPI untuk naik pangkat, tapi di universiti mereka *tak* [tidak] perlu kepada anugerah tersebut. Cukup! Bukan cukup, yang penting saya rasalah tengok pada menantu (sambil tersenyum) dan anak saya membuat penerbitan seperti jurnal dan berkongsi dengan pihak luar misalnya industri, bagi sayalah di sekolah perlu. Tapi boleh diadakan untuk menyedapkan, menyeronokkan pekerja, *why not?* [kenapa tidak]. (sambil tersenyum) Bukan mahal sangat pun anugerahnya. (sambil tersenyum)

TAMAT BAHAGIAN 5

BAHAGIAN 6: PENGALAMAN MENERBITKAN BUKU PENDIDIKAN

NHI : Seterusnya mengenai pencapaian menerbitkan buku, adakah cikgu ada menerbitkan buku sepanjang menjadi guru?

CR : Ya, saya mula menulis secara dalaman lama dah, *tapi* [tetapi] bila saya bertukar ke sekolah menengah sains tengku faris petra, bila pengetua tengok saya menulis, dia kata, buat penambahbaikkkan sikit, saya kata saya tak berapa cekap ICT setakat biasa-biasa bolehlah, *takpe* [tidak mengapa] kita terbitkan. Jadi saya pun atas nasihat dan semangat yang diberi oleh pengetua saya, aaa masa tu tahun 2005, saya pun terjemahkan lah modul bahasa melayu saya itu kepada bahasa inggeris saya buat seorang sahaja minta bantuan kawan-kawan saya sibuk kalau tidak dapat buat lebih baik *performance* [persembahan] saya buat seorang *module chemistry*, [modul kimia] *guide module* [modul panduan] tingkatan empat dan tingkatan lima dalam masa dua tahun jugak, saya menghantar ke *printing* [percetakan] dan diedar lah. Kemudian di *JPN* [Jabatan Pendaftaran Negara] saya buat soalan berfokus peringkat negeri sahaja dan dijual ke sekolah-sekolah untuk latih tubi sebelum *SPM* [Sijil Pelajaran Malaysia] sepanjang masa.

NHI : **Dalam bahasa apakah buku yang cikgu terbitkan?**

CR : Mula-mulanya bahasa melayu kemudian bila 2003 dah bermula pengajaran dan pembelajaran dalam bahasa inggeris, jadi saya terjemah dalam bahasa inggeris. Buku itu di edar dalam bahasa inggeris.

NHI : **Berapa bilangan buku yang telah cikgu terbitkan bagi membantu pelajar dalam bidang pendidikan? Lebih kurang berapa?**

CR : Dalam masa 2003 sampai 2000 berapa ya, sampai pencen lah ya. Di sekolah di kelantan, *SBP* [Sekolah Berasrama Penuh], dan sekolah harian di luar sana, berapa puluh ribu di luar sana saya tak tahu saya tak ingat. Naskhah lah sepanjang itu kan, tak banyaklah.

NHI : **Bagaimanakah cikgu menerbitkan buku?**

CR : Bagaimana, saya menerbitkan *of course* [sudah tentulah] saya mesti berdasarkan pelajaran sukatan terkini, (sambil menganggu) iaitu berdasarkan tema dia, objektifnya dan *content* [kandungan] nya memang *tak* [tidak] lari daripada pendekatan saya, strategi yang saya guna itu dalam buku itu. Jadi bila pendekatan yang saya guna ialah pendekatan *apani* [apa ini] lebih kepada pendekatan *mastery learning* [penguasaan pembelajaran] dan pendekatan ip. Bila cikgu guna, saya nasihatkan cikgu jadi asasnya mesti *tak* [tidak] lari daripada sukatan pelajaran terkini berdasarkan tema dan objektif pembelajaran.

- NHI : **Apakah cabaran yang dihadapi untuk menerbitkan sebuah buku?**
- CR : Cabarannya dari segi bahasanya, nak terjemahnya itu saya kena buat dan saya hantar dulu setiap topik hantar kepada guru bahasa inggeris untuk semak. Jadi cabarannya memakan masa lah, yang keduanya cabaran harga, saya tidak nak jual ilmu, saya nak kongsi ilmu harga nya *tak* [tidak] mahal lah. Rasanya dalam dua belas ringgit lah satu naskah.
- NHI : **Berapakah naskah buku yang sudah terjual?**
- CR : Saya *tak* [tidak] ingatlah saya tak [tidak] boleh nak sebutlah, nanti bohong pula
- NHI : Mungkin berpuluh ribu juga
- NHI : **Berapakah hasil daripada penjualan buku tersebut?**
- CR : Hasil itu [sambil ketawa] hasil itu saya jual murah juga, satu naskah dua belas ringgit. Iyalah [betul lah] ada yang hutang sampai hari ini *tak* [tidak] bayar. (sambil tersenyum) Tapi saya halalkan, sebab ilmu itu saya dah kata saya nak kongsi, bukan saya nak jual. Saya pun dah lupa. — boleh maafkan?
- NHI : Takpe [Tidak mengapa]

- NHI : **Adakah buku tersebut mendapat sambutan?**
- CR : Memang mendapat sambutan dan kerana saya *tak* [tidak] sempat nak *print* [cetak]. Pasal dia *very friendly*, [sangat mudah] sebab saya kata tadi saya guna *mastery* [penguasaan], *step by step* [langkah demi langkah]. Konsep sukar saya permudahkan dan saya buat objektifnya step by step [langkah demi langkah]. Contohnya macam saya kata tadi, saya nak suruh budak faham bagaimana elektrolisis berlaku. Saya dah nyatakan *step* [langkah] pertama yang ini kena buat. Sebab saya dah nyatakan.

TAMAT BAHAGIAN 6

BAHAGIAN 7 : PENGALAMAN DAN SUMBANGAN (SELEPAS BERSARA)

NHI : **Tahun berapakah cikgu bersara?**

CR : Saya bersara pada tujuh haribulan lapan, dua ribu empat belas [7/8/2014].

NHI : **Apakah penglibatan cikgu selepas bersara?**

CR : Penglibatan pertama, saya masih lagi menjadi penceramah, penceramah pedagogi, penceramah kajian tindakan, penceramah bengkel kecemerlangan dan kemudian saya ditawarkan menjadi *education partner* [rakan kongsi pendidikan] di Sekolah Amanah di Jeli, sepatutnya lima tahun, tapi saya ambil dua tahun sahaja atas faktor kesihatan dan rasa okay lah padan dua tahun sahaja. Dan pada masa yang sama saya terus lagi berceramah di jeli penceramah pedagogi dengan cikgu, bengkel dengan pelajar, item dengan cikgu, bina *item* [benda] sempat juga lah saya buat bengkel dengan pelajar, kelas tuisyen dengan pelajar juga di jeli.

NHI : **Boleh cikgu ceritakan pengalaman manis cikgu sebagai penceramah bebas?**

CR : Saya memang, saya suka memberi kongsi ilmu, jadi itu manis dah bagi saya dan cikgu pun faham, dan cikgu pun boleh aplikasikan dalam bilik darjah. Janji mereka berterima kasih, saya sangat-sangat gembira dan bersemangat. (sambil tersenyum) Alhamdulillah.

NHI : **Bagaimana pula dengan pengalaman pahit sebagai penceramah bebas?**

CR : Pengalaman pahit, *tak* [tidak] pahit lah apam ialah bila ramai-ramai ada yang suka, ada yang *tak* [tidak] suka dia bosan. Serupa dengan pelajar juga, jadi asyik benda *tulo* [sama] cikgu ramli mari asyik bagi ceramah pedagogi, bagi ceramah *item* [benda], bina soalan. Jadi benda sama yang dia dengar, ini membosankan. Itulah yang saya nampak, ada di sebahagiannya jadi terasa hati juga apatah lagi diorang kawan saya.

NHI : **Selain daripada penceramah bebas, apakah aktiviti cikgu selepas bersara?**

CR : Aktiviti saya berkebun lah sikit-sikit, kemudian yang kedua saya belajar kitab (sambil menunjuk ke arah kitab-kitab), belajar tajwid, belajar Al-quran, belajar tasawuf, orang kata menadah kitab. Jadi saya kata, saya kena belajar, pembelajaran berterusan.

NHI : **Adakah cikgu menceburi diri dalam bidang perniagaan selepas bersara?**

CR : Tidak pernah. (menggeleng sambil tersenyum)

NHI : **Adakah cikgu pernah terlibat dengan mana-mana aktiviti kemasyarakatan selepas bersara?**

CR : Selepas bersara, saya terlibat dengan masyarakat dekat sekolah lah, dan program bila di sekolah amanah terlibat dengan masyarakat sebab saya buat komuniti dan *parent* [ibu-bapa]. Saya rasa itu goal [tujuan] yang saya

kena capai sebagai *education partner* [rakan pendidikan] ialah meningkatkan penglibatan komuniti dan ibu-bapa ke sekolah. Ini peranan saya, jadi saya kena ambil tugas ini rasanya payah [susah] juga lah, saya kena berhubung dengan PIBG, saya kena berhubung dengan orang ketua kampung dan saya juga terlibat dengan orang asli di jeli. Kami kerap buat lawatan ke kampung sungai ruai di jeli kerana saya ada pelajar enam puluh sembilan orang [69] pelajar di SMK Jeli, yang saya diberi tugas bersama rakan-rakan mengawal selia mereka. Dari segi kehadiran, dari segi penglibatan ko-kurikulum, kurikulum mereka. Jadi orang asli ini, kalau kita tak beri *transport* [pengangkutan], dia tak mari sekolah, kalau kita tak beri makan, dia tak mari sekolah. Kalau aaa kita campurkan dengan orang melayu, dia lari tak mari sekolah. Jadi ini cabaran saya yang diberi tugas sebagai *EP education partner* [rakan kongsi pendidikan] yang diberi tugas bersama rakan di jeli.

TAMAT BAHAGIAN 7

BAHAGIAN 8 : SUMBANGAN DAN HARAPAN CIKGU KEPADA MASYARAKAT

NHI : Beralih soalan kepada sumbangan dan harapan pula, bolehkah cikgu ceritakan serba sedikit tentang sumbangan cikgu sepanjang di dalam bidang pendidikan?

CR : Sumbangan saya, kalau di sekolah, saya merancang pdp bersama rakan dan menyelaraskan dan kami laksanakan pdp selaras dan saya memimpin mereka sebagai ketua panitia, memberi pendedahan kepada mereka tentang pedagogi, tentang penandaan kertas, dalam masa sama saya menjadi pemberi bimbingan kepada guru setempat dan guru sekitar dan dalam masa yang sama saya menghasilkan modul-modul tadi dan best practices [ramalan terbaik] saya kongsi dengan cikgu. Dan yang besar juga saya rasa dalam lima belas peratus saya memberi sumbangan dalam peringkat negeri dan kebangsaan sebagai ketua pentaksir sains dan kimia, sebagai ketua pembina item soalan *SPM* [Sijil Pelajaran Malaysia] kimia *SBP* [Sekolah Berasrama penuh] jurulatih utama *apani* [apa ini] Peka Kimia dan Sains, dan kemudian saya, dilantik sebagai kami ada enam orang saya rasa guru cemerlang kimia gred khas c dilantik sebagai pakar rujuk kimia berdasarkan sumbangan tadi. Akhir sekali, kami dilantik menjadi sebagai pakar rujuk *consultant* [perunding] kimia dan kami terpaksa mengadakan kursus-kursus mengikut zon, saya zon timur lah. Untuk bina soalan, bina skema, buat item berdasarkan konstruk Bloom, ataupun *KBAT* [Kemahiran Berfikir Aras Tinggi] ataupun *Hots* (Higher Order Thinking Skills). Jadi itu yang akhir-akhir saya buat sebelum bersara, membina soalan dengan cikgu berdasarkan *KBAT* [Kemahiran Berfikir Aras Tinggi] , mengikut kriteria di samping akhir sekali saya buat semakan kurikulum, dan semakan teks dengan rakan-rakan di peringkat kebangsaan, sebelum buku teks kimia itu diterbitkan. Jadi kami semak persembahan dia, *content* [isi kandungan]

dia memang sekali berlaku *misconception* [salah konsep] dan kita buat pembetulan.

NHI : Sepanjang cikgu berkhidmat sebagai pendidik, pernahkah cikgu memberi sumbangan sehingga ke peringkat antarabangsa?

CR : Peringkat antarabangsa tidak, *tak* [tidak] pernah. (sambil menggeleng) Saya terlepas hari itu, saya seorang terlepas guru cemerlang, beberapa orang. Sepatut saya pergi ke London, senarai kami beberapa orang untuk ke London, untuk tujuan kongsi *PDP* [Pengajaran dan Pembelajaran] dengan sekolah di London. Akibat gawat masa itu, jadi *KPM* [Kementerian Pendidikan Malaysia] tangguh, dan *tak* [tidak] buat. Jadi saya pun hairan juga, patut kalau saya ke London tapi *tak* [tidak] sempat. (sambil tersenyum)

NHI : Boleh cikgu nyatakan antara harapan cikgu kepada pelajar dan masyarakat? Sebagai contohnya dalam bidang kurikulum, sahsiah dan pembangunan kerjaya.

CR : Pembangunan kerjaya eh? *Yelah* [betul] kalau ikut falsafah pendidikan diterbitkan seawal seribu sembilan belas lapan puluh lapan [1988] *tak* [tidak] silap, pelajar yang holistik dari segi jasmani, emosi *apani* [apa ini] kemahirannya, emosi. Jadi harapan saya kepada pelajar-pelajar supaya merebut peluang berdasarkan minat mereka bukan setakat menimba ilmu, tapi kemahiran. Kemahiran yang diperlukan dalam bidang itu sesuai dengan pasaran-pasaran market luarlah. Jadi maknanya kita jangan terkait, kita jangan henti setakat itu, kita kena belajar berterusan. Maknanya kita kena buat penambahbaikan, ada *value added* [nilai tambahan]. Di samping ijazah yang diterima kita kena ada satu lagi bentuk *apani* [apa ini]

kemahiran lain dalam bidang yang kita minat tu. Tokleh [tidak boleh] lari daripada kemahiran berbahasa ke komunikasi ke atau kemahiran-kemahiran kursus yang perlu kita adalah, jangan-jangan kita *apani* [apa ini] terhenti setakat itu sebab kita kena cabaran masa depan, sebab masa kini sangat memerlukan kita berbuat demikian.

NHI : Boleh cikgu kongsikan kepada kami antara harapan cikgu kepada generasi muda zaman sekarang yang berkecimpung di dalam bidang pendidikan ?

CR : Sama sajalah saya, saya haraplah *apani* [apa ini] graduan lah ye, *apani* [apa ini] perlu bersedia menghadapi cabaran semasa, cabaran *apani* [apa ini] menyampaikan maklumat secara berkesan, cabaran berkomunikasi secara berkesan kita cabaran isu-isu sekeliling masalah-masalah dalam masyarakat kita isu pelajar yang *apani* [apa ini] kata benda ni tidak, tidak terhenti, ada berterusan. Jadi mereka mesti bersedia, bersedia dengan cara apa? Dengan cara melengkapkan diri dengan ilmu yang cukup, kemahiran ya, kemahiran menyelesaikan masalah, kemahiran komunikasi dan kemahiran kursus. Supaya apa? Supaya bila dia berada di sekolah, dia menjadikan seseorang yang tidak membosankan sebab bila menjadi seorang guru yang sanggup, guru yang sanggup belajar daripada rakan dia, rakan junior, memperolehi maklumat tentang PDP [Pengajaran dan Pembelajaran] yang berkesan dan penyampaian nanti tidak membosankan pelajar timbulnya masalah disiplin ialah pengajaran yang membosankan. Ini ialah cabaran bakal pendidik kena bersedia dengan ilmu dan kemahiran tadi.

NHI : Adakah terdapatnya impian cikgu yang masih belum tercapai sepanjang cikgu bergelar seorang guru?

CR : Impian ya? Berkait impian saya rasa, saya dah, dah beri *apani* [apa ini] kongsi dah ilmu saya, saya puas hati dengan apa yang saya sampaikan, mungkin saya rasa *tak* [tidak] puas hati, saya tak mampu memberikan yang terbaik kepada semua pelajar tapi ini mengecewakan sayalah, impian saya menghasilkan semua *client* [pelanggan] saya tu semuanya berjaya dengan cemerlang itu perkara-perkara yang sukar dan tak mungkin dicapai. Dan kadang-kadang kita terfikir yang adakah aku masa dulu tidak memberi *apani* [apa ini] penyampaian berkesan kepada pelajar, adakah pdp aku adakah penyampaian aku tidak menyeronokkan pelajar. Adakah sebahagian sahaja. Jadi ini yang, yang tertanya-tanya sampai ke hari ini. Memang masih —, jadi itu pasal kita menaruh harapan yang tinggi, kita, harapan tinggi, impian yang tinggi jadi *tak* [tidak] capai, kita rasa *je* [sahaja] lah.

NHI : **Boleh cikgu nyatakan apakah yang cikgu harapkan oleh belia masa kini?**

CR : Belia masa kini, tadi saya kata cabaran di luar sana sangat tinggi. Peluang mendapatkan pekerjaan sangat sukar. Jadi kena apa-apa pun ilmu kena ada lah. Ilmu nombor satu, kemahiran. Kemahiran yang merupakan nilai tambah kepada kemahiran yang sedia ada untuk membolehkan kita ini diterima di pasaran. Kemahiran-kemahiran kursus kalau nak menguasai dan kepada minat mereka lah. Minat mereka di bidang apa? Jadi yang bidang itu ada kemahiran dia, jadi kena jangan kita mengharap sijil kita segulung ijazah tanpa kita berusaha, berusaha melengkapkan diri dengan ilmu, maknanya kita mungkin, kita pergilah kursus. Kursus-kursus. Bakpo [mengapa] yang jadi malasnya? Kursus apa, kursus yang banyak yang kerajaan sedia jadi mereka perlu rebut peluang ini kalau tidak mereka rugi dan ketinggalan.

NHI : **Apakah harapan cikgu bagi menaik taraf kan sesi pendidikan pada masa kini?**

CR : Menaik taraf ya? Misalnya polisi kerajaan lah ya, jadi *of course* [sudah tentu] pengurusan sumber di sekolah kerajaan kena fokus lah pengurusan sumber manusia sendiri. Iaitu dibekalkan dengan ilmu dengan kemahiran, kemahiran-kemahiran kursus teruskan perkembangan staff dilaksanakan pengurusan sumber bahan bantu mengajar di sekolah kena kenal pasti. Pengetua kena kenal pasti, kena buat pemantauan, penyeliaan, kenal pasti cikgu ini di mana kekuatan, kelemahan perlu diperbaiki dengan alat bantu mengajar apa-apa lah yang sesuai dengan sekolah itu yang sesuai dengan keadaan semasa pengurusan itu besarlah sumber kewangan mesti ada. Pusat sumber manusia, pengurusan alat bantu mengajar pengurusan kena menambah baik kualiti itu. Jadi pengetua ini, kita panggil pengetua ini bagi saya, saya rasa saya sentiasa kata pengetua itu, *you* [awak] ini sebagai *troubleshoot* [menyelesaikan masalah], ada masalah *you* [awak] shoot you selesaikan jangan tangguh esok, *quick action must be taken* [tindakan pantas mesti diambil] saya kata pengetua, iaitu kawan saya. Jadi masuk kelas apa kena buat, masuk kelas kena pantau, tengok perbuatan dia tengok di situ kita boleh baiki PDP [Pengajaran dan Pembelajaran] cikgu, supaya kualiti pengajaran dinamik berlaku, itu peranan pengetua, pentadbir di sekolah itu. Jangan harap cikgu sahaja, cikgu ini kalau tidak ada orang pantau dia syok sendiri lah.

NHI : **Apakah antara harapan cikgu bagi memastikan masyarakat sedar akan kepentingan pendidikan?**

CR : Hubungan saya kata tadi *engagement* [penglibatan] *community* [masyarakat], *engagement* [penglibatan] ibu bapa bukan setakat menerima laporan sekolah pencapaian akademik. Mereka kena hadir lah ke sekolah, apalagi bila dijemput, *tak* [tidak] dijemput pun hadir datang sini tengok anak dia ini. Belajar bagaimana lalu berilah pandangan bincang dengan cikgu apa tindakan segera perlu diambil selesaikan masalah anak dia itu, jadi kalau semua kata *parent* [ibu-bapa] *community* [masyarakat] boleh buat begitu, bukan hanya setakat berlaku semasa mesyuarat agung PIBG tunggu itu *je* [sahaja] mari setahun sekali *tak* [tidak] boleh lah, hari- hari lain contoh saya panggillah ibu bapa mari tengok kelas tambahan saya tengok saya mengajar *gapo* [apa] yang tak kena, mari tengok kokurikulum saya buat dengan betul ke, saya ini *relax* [berehat] ke jadi datanglah kita bincang, kita berkawan santai, saya ajak dan kita makan-makan di kantin

NHI : **Adakah ibu bapa memainkan peranan penting bagi pendidikan awal kanak-kanak?**

CR : Mesti

NHI : **Akhir kata, apakah pesanan cikgu kepada pelajar di sekolah dan menengah untuk menggalakkan lagi kerja terhadap tanggungjawab sosial?**

CR : Ya, salah satu penekanan sebagai cikgu adalah bukan setakat mengajar kemahiran insaniah kita panggil *softskill* [kemahiran insaniah] ialah nombor satu sekali duk atas sekali tanggungjawab sosial. Tanggungjawab sosial adalah merupakan *softskill* [kemahiran insaniah] utama, jadi mereka mesti melibatkan diri dengan aktiviti di luar bilik darjah misalnya melawat rakan

sakit, rai cikgu bersara, melawat kursus seperti, seperti kalau di faris kita anjur melawat rumah orang tua, buat gotong-royong dan beri sedikit sumbangan, kita melawat anak-anak orang asli di gua musang dan jadi anak angkat kepada *family* [keluarga] mereka jadi saya minta kepada pelajar kita, dia orang asli ini umur sembilan belas nak mengeja pun *tak* [tidak] pandai sebab itu dalam kelas di itu kalau jeli itu ada umur sembilan belas ada umur sepuluh tahun duduk kelas yang sama, jadi kita buat, kita pergi rumah orang asli kita rai mereka, anak-anak murid saya mengajar *basic-basic* [asas-asas] membaca menulis mengajar dua tiga malam dan kita bawa mereka di faris tinggal di asrama, beri kemudahan itulah antara tanggungjawab sosial pelajar yang kita buat.

TAMAT BAHAGIAN 8

Dengan ini tamatlah sesi temubual mengenai pengalaman dan sumbangan Che Ramli di sepanjang berkhidmat sebagai Tokoh Pendidikan. Kami mengucapkan terima kasih di atas kesudian dan kerjasama yang diberikan oleh beliau dalam menyempurnakan wawancara ini. Adalah diharapkan dengan hasil temubual ini dapat menyumbang kepada perkembangan ilmu dalam bidang senibina dan arkitek para penyelidik pada masa akan datang. Sekian, terima kasih

Terima kasih sama-sama alhamdulillah, saya pun berasa bersyukur dan saya mendoakan semoga kerja buat ini dapat membuahkan natijah yang baik lah untuk bidang yang diambil dan dapat dikongsi dengan orang luar.

LOG

WAWANCARA

LOG WAWANCARA

BAHAGIAN 1 : LATAR BELAKANG

MASA	SUBJEK	NAMA/TEMPAT/RUJUKAN
0.01-06.58	Latar belakang	Nama: Che Ramli Bin Che Ismail Nama panggilan: Cikgu Ramli atau Cikgu Li Umur: 69 tahun 2 bulan Tempat lahir: Berasal: Pasir Mas, Kelantan Bilangan orang anak: 4 orang Nama ibu: Nama bapa: Tempat tinggal: Pasir Mas Tahun berkahwin: tahun 1983 Nama anak: Nama isteri: Nilah Binti Ibrahim Umur isteri: 60 tahun Pekerjaan isteri cikgu: Suri rumah Pekerjaan anak cikgu: Pengurus hotel, pensyarah dan bekerja di KPJ Bilang orang cucu: 10 orang Hobi: berkebun

BAHAGIAN 2: LATAR BELAKANG PENDIDIKAN SEKOLAH RENDAH, MENENGAH DAN PENGAJIAN TINGGI

MASA	SUBJEK	NAMA/TEMPAT/RUJUKAN
06.58-	Latar belakang pendidikan sekolah rendah, menengah dan pengajian tinggi	<p>Tahun 1962-1966 - Sekolah kebangsaan Kubang Chenor</p> <p>Tahun 1967- Sekolah Menengah Ulu Pat</p> <p>Tahun 1970- SMIP</p> <p>1972-1973- STP</p> <p>1973-1977-Diploma Sains dan Pendidikan UPM</p> <p>1977-1983-Ijazah di UPM</p> <p>Kemudahan ketika zaman belajar: guru-guru berkeelayakan dan fasiliti mencukupi</p> <p>Jurusan ketika pengajian tinggi: jurusan sains kimia dan matematik</p> <p>Prospek kerjaya: kedoktoran, bidang-bidang kejuruteraan, farmasi, biotek</p> <p>Sumbangan pencapaian cikgu di sekolah : Johan dalam persatuan dikir barat</p> <p>Kursus- kursus profesional : kursus pembinaan item, soalan SPM, semakan semula sukatan dan panel dari segi pedagogi</p> <p>Rahsia kejayaan: Buat kerja sungguh-sungguh dan ikhlas</p> <p>Kenangan tidak dapat dilupakan: Karenah pelajar yang pelbagai, tambatan masa, mod pembelajaran yang sesuai</p> <p>Pengalaman bersama pelajar yang masih diingat sehingga kini:</p>

		<p>Pengalaman di dalam kelas</p> <p>Kaedah pengajaran dan pembelajaran ketika zaman universiti: kaedah mastery, visual dan mastery learning</p> <p>Perbezaan pengajaran dan pembelajaran dahulu dan sekarang: perbezaan dari segi infrastruktur dan fasiliti sekola, suasana sekolah.</p> <p>Cikgu celik ict, alat bantu mengajar lengkap, makmal lengkap, mod pembelajaran canggih,</p> <p>Zaman sekarang: kaedah mastery, hybrid, problem based learning,</p> <p>Zaman dahulu: memberi syarahan, pendedahan konsep, teori latihan, aplikasi.</p>
--	--	--

BAHAGIAN 3: PERMULAAN KERJAYA AWAL

MASA	SUBJEK	NAMA/TEMPAT/RUJUKAN
0.00	Permulaan kerjaya awal	<p>Pekerjaan awal cikgu setelah menamatkan pengajian: Pegawai perkhidmatan pelajaran</p> <p>Sumbangan cikgu sepanjang berkhidmat sebelum memasuki bidang perguruan. ialah menjadi ketua umno</p> <p>Tempoh menceburi bidang perguruan ialah selama 37 tahun.</p> <p>Tahun lantikan perguruan: 13 hari bulan 6 tahun 1977 (DG29).</p>

BAHAGIAN 4: PENGALAMAN SEBAGAI SEORANG GURU

MASA	SUBJEK	NAMA/TEMPAT/RUJUKAN
35:55	Menceritakan mula bertugas sebagai seorang guru	<p>Tarikh mula bertugas menjadi guru 13 Jun 1977</p> <p>Tempat pertama mengajar di Sekolah Menengah Agama Falahiah</p> <p>Bidang perguruan yang diminati ialah Diploma Sains</p> <p>Mendapat dorongan rakan-rakan</p> <p>Mengajar matapelajaran sains dan matematik</p> <p>Menggunakan kaedah mastery learning</p> <p>Menceritakan cara mengurus pelajar yang mempunyai masalah dengan menjadi kawan kepada mereka dan mendengar masalah mereka</p>

BAHAGIAN 5 : ANUGERAH KERJAYA DAN PENGHARGAAN

MASA	SUBJEK	NAMA/TEMPAT/RUJUKAN
1:9:34	Menceritakan anugerah kerjaya dan penghargaan yang diperolehi tokoh.	<p>Senarai anugerah yang diterima:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Anugerah Royal Society of Chemistry Malaysia Section pada 02 Ogos 1986. -Anugerah pertama tawaran sebagai Guru Cemerlang Kimia Gred DG 48 pada tahun 2003 - Anugerah Guru Cemerlang Kimia Gred DG 52 pada tahun 2008 - Anugerah Guru Cemerlang Kimia Gred DG 54 pada tahun 2009 -Anugerah Guru Cemerlang Kimia Khas-C pada 2013. <p>Anugerah tersebut diadakan bertempat di Hotel BlueWave Shah Alam, dan tempat lain.</p> <p>Disampaikan oleh KPM Tan Sri Muhyiddin Yassin</p> <p>Sumbangan melalui pembina item SPM Kimia dan Sains peringkat Kebangsaan, dan jurulatih utama kepada Peka Sains dan Peka Kimia peringkat kebangsaan.</p>

BAHAGIAN 6 : PENGALAMAN MENERBITKAN BUKU PENDIDIKAN

MASA	SUBJEK	NAMA/TEMPAT/RUJUKAN
1:18:34	Menceritakan tentang pencapaian penulisan dan menerbitkan buku	<p>Pada tahun 2005, menerjemahkan buku modul kimia daripada bahasa melayu kepada bahasa inggeris dan menerbitkan buku untuk diedar ke sekolah-sekolah.</p> <p>Penerbitan mengikut sukatan pelajaran, mastery learning</p> <p>Diterbitkan dalam bahasa inggeris</p> <p>Naskah yang terjual dalam beribu bilangan naskah</p>

BAHAGIAN 7 : PENGALAMAN DAN SUMBANGAN (SELEPAS BERSARA)

MASA	SUBJEK	NAMA/TEMPAT/RUJUKAN
1: 27:00	Menceritakan pengalaman dan sumbangan selepas bersara	Bersara pada 7 Ogos 2014 Aktif menjadi penceramah pedagogi, penceramah kajian tindakan, penceramah bengkel kecemerlangan dan <i>education partner</i> di Sekolah Amanah di Jeli Aktiviti berkebun, belajar kitab, tajwid, Al-quran, tasawuf. Menjadi <i>education partner</i> di SMK Jeli turut menguruskan pelajar orang asli.

BAHAGIAN 8 : SUMBANGAN DAN HARAPAN CIKGU KEPADA MASYARAKAT

MASA	SUBJEK	NAMA/TEMPAT/RUJUKAN
1:35:00	Menceritakan tentang sumbangan dan harapn cikgu kepada masyarakat.	<p>Merancang dan menyelaras pdp</p> <p>Ketua panitia tentang pedagogi, penandaan kertas, menghasilkan modul-modul kimia dan best practices.</p> <p>Ketua pentaksir sains dan kimia, ketua pembina item soalan SPM kimia SBP, jurulatih utama Peka Kimia dan Sains</p> <p>Menceritakan kemahiran yang diperlukan waktu ekonomi terkini,</p> <p>Pembelajaran secara berterusan sepanjang hayat mesti berlaku,</p> <p>Kerajaan menaik taraf pusat sumber.</p> <p>Pengetua buat pemantauan, penyeliaan, tahu kekuatan, kelemahan perlu diperbaiki dengan alat bantu mengajar.</p> <p>Penglibatan masyarakat, ibu bapa dalam pencapaian akademik.</p> <p>Pesanan kepada pelajar bagi tanggungjawab sosial aktiviti luar bilik darjah</p>

DIARI KAJIAN

DIARI KAJIAN

MASA	TARIKH	PERKARA	TINDAKAN
2.00 Petang	12 Oktober 2023	Memilih subjek dan tokoh yang sesuai untuk ditemuramah	Mencari dan menyenarai pendek tokoh yang dipilih untuk dihubungi.
8.40 Pagi	30 November 2023	Membuat keputusan untuk menukar tokoh kerana tokoh yang dipilih terlalu sibuk.	Mencari tokoh lain.
2.30 petang	30 November 2023	Memilih Che Ramli sebagai tokoh baru	Mendapatkan nombor telefon untuk menghubungi beliau.
11.28 Malam	30 November 2023	Berhubung menerusi aplikasi Whatsapp untuk bertanya kesediaan untuk ditemuramah.	Dalam proses untuk menunggu jawapan daripada beliau.
11.26 Pagi	1 Disember 2023	Mendapat kebenaran dari pihak tokoh untuk ditemuramah.	Merujuk kepada pensyarah untuk penukaran tokoh.
12.49 tengahari	1 Disember 2023	Mendapat maklumat tempat tinggal tokoh di Pasir Mas, Kelantan	Menyenaraikan soalan-soalan yang berkaitan dengan tokoh
8.21 Pagi	6 Disember 2023	Mengemaskini soalan	Menambah baik soalan dan memaklumkan tarikh dan masa untuk sesi temubual
9.35 Malam	13 Disember 2023	Mendapat petunjuk arah alamat kediaman tokoh di Kg. Kasar	Memaklumkan kedatangan kami kepada tokoh
9.00 Pagi	14 Disember 2023	Bertolak ke rumah tokoh.	Memaklumkan mengenai kedatangan kami sekali lagi
2.00 Petang	14 Disember 2023	Sesi temubual bermula dan tamat pada pukul 2 petang.	Menggunakan perakam video dan suara dari smartphone.

5.00 Petang	16 Desember 2023	Memulakan proses transcribe suara tokoh yang dirakam untuk pendokumentasian.	Merujuk kepada format yang telah ditetapkan oleh pensyarah.
8.00 Malam	17 Desember 2023	Menyiapkan abstrak	Merujuk kepada format yang telah ditetapkan oleh pensyarah.
9.00 Pagi	19 Desember 2023	Menyiapkan proposal	Merujuk kepada format yang telah ditetapkan oleh pensyarah.
10.00 Pagi	20 Desember 2023	Menyiapkan transkrip	Merujuk kepada format yang telah ditetapkan oleh pensyarah.
9.30 Malam	20 Desember 2023	Memulakan preliminary question	Merujuk kepada format yang telah ditetapkan oleh pensyarah
12.00 Tengah hari	20 Desember 2023	Menyiapkan artikel	Merujuk kepada format yang telah ditetapkan oleh pensyarah
1.30 Petang	20 Desember 2023	Mengedit video	Merujuk kepada format yang telah ditetapkan oleh pensyarah
8.30 Malam	20 Desember 2023	Menyemak semula transkrip	Merujuk kepada format yang telah ditetapkan oleh pensyarah

SOALAN TEMURAMAH

SENARAI SOALAN SEBELUM TEMUBUAL

LATAR BELAKANG

1. Assalamualaikum, Cikgu apa khabar?
2. Boleh kami tahu nama penuh Cikgu?
3. Boleh kami tahu nama panggilan Cikgu di kalangan rakan sekerja?
4. Berapakah umur Cikgu pada tahun ini?
5. Dimanakah dan bilakah Cikgu dilahirkan?
6. Dimanakah Cikgu berasal?
7. Bolehkah Cikgu berkongsi cerita tentang keluarga Cikgu?
8. Apakah nama ibu bapa Cikgu?
9. Berapakah bilangan adik beradik Cikgu?
10. Di manakah tempat tinggal Cikgu?
11. Adakah Cikgu sudah berkeluarga?
12. Pada tahun bila Cikgu mendirikan rumah tangga?
13. Apakah nama suami Cikgu?
14. Berapakah umur isteri Cikgu?
15. Pekerjaan isteri Cikgu?
16. Berapa orang anak Cikgu dan siapakah nama mereka?
17. Apakah pekerjaan anak - anak Cikgu?
18. Adakah Cikgu sudah mempunyai cucu?
19. Apakah hobi Cikgu pada masa lapang?
20. Apakah pengalaman manis yang pernah dialami semasa kecil dahulu?

LATAR BELAKANG PENDIDIKAN SEKOLAH RENDAH, MENENGAH DAN PENGAJIAN TINGGI

1. Boleh Cikgu ceritakan latar belakang dan lokasi pendidikan Cikgu dari sekolah rendah hingga pengajian tinggi?
2. Apakah suasana pembelajaran semasa dari sekolah rendah hingga pengajian tinggi?
3. .Apakah kemudahan yang ada ketika zaman belajar?
4. Apakah jurusan yang diambil ketika pengajian tinggi?
5. Apakah keunikan jurusan ini?
6. Boleh kami tahu prospek kerjaya yang terdapat dalam jurusan ini?
7. Adakah jurusan ini pilihan pertama Cikgu?
8. Apakah persepsi keluarga Cikgu mengenai jurusan ini?
9. Semasa Cikgu mendapat pendidikan, apakah sumbangan dan pencapaian Cikgu sepanjang di sekolah tersebut mahupun di universiti?
10. Adakah Cikgu menyertai kursus - kursus profesional?
11. Rahsia kejayaan Cikgu dalam mencapai kejayaan?
12. Kenangan yang tidak dapat Cikgu lupakan?
13. Apakah pengalaman bersama mereka yang masih lagi diingat sehingga kini?
14. Apakah kaedah pengajaran dan pembelajaran ketika zaman universiti?
15. Apakah perbezaan pengajaran dan pembelajaran dahulu dan sekarang?

PERMULAAN KERJAYA AWAL

1. Apakah pekerjaan awal Cikgu setelah menamatkan pengajian?
2. Sumbangan Cikgu sepanjang berkhidmat sebelum memasuki bidang perguruan?
3. Apakah pekerjaan Cikgu sekarang?
4. Berapa lamakah Cikgu telah menceburi pekerjaan ini?
5. Faktor yang mendorong Cikgu mendalami bidang perguruan?
6. Berapa lamakah Cikgu telah bekerja dalam bidang ini?
7. Bilakah Cikgu dilantik untuk ditawarkan memegang jawatan Perguruan ini?
8. Apakah perasaan Cikgu ketika ditawarkan menjawat jawatan ini?

PENGALAMAN SEBAGAI SEORANG GURU

1. Pada tahun berapakah cikgu mula mula menjadi seorang guru?
2. Kenapa meminati bidang perguruan?
3. Siapakah yang mendorong cikgu menceburi bidang ini?
4. Di manakah sekolah pertama cikgu mengajar selepas tamat pengajian?
5. Bagaimanakah hubungan cikgu dengan rakan setugas di tempat baru?
3. Pada permulaan menjadi seorang guru, cikgu mengajar mata pelajaran apa?
4. Adakah para pelajar dapat menerima cara cikgu mengajar atau sebaliknya?
5. Bagaimana pengalaman cikgu menguruskan para pelajar cikgu?
6. Semestinya terdapat tekanan pada awal permulaan mengajar, bagaimana cikgu mengatasi dan menyelesaikan tekanan itu?

7. Sepanjang cikgu mengajar pernahkah cikgu mengenakan hukuman rotan terhadap pelajar yang mempunyai masalah disiplin?
8. Adakah cikgu membenarkan para pelajar cikgu berkongsi masalah mengenai pelajaran mereka walaupun bukan semasa waktu persekolahan?
9. Adakah cikgu suka mengadakan kelas tambahan untuk para pelajar terutamanya yang akan menduduki peperiksaan atau cukup sekadar pembelajaran di sekolah?
10. Bagaimana hubungan cikgu dengan para pelajar? Adakah cikgu mengamalkan konsep menjadi kawan kepada para pelajar cikgu?
11. Apa pula formula cikgu untuk mengekalkan hubungan baik dengan para pelajar?
12. Apakah pencapaian daripada pelajar yang paling membanggakan cikgu?
13. Suka dan duka sepanjang bergelar seorang guru?
14. Sepanjang tempoh menjadi seorang guru berapa kalikah cikgu bertukar sekolah?
15. Pengalaman yang tak dapat cikgu lupakan sepanjang bergelar seorang pendidik ini?
16. Adakah cikgu merasa puas atau gembira setiap kali melihat para pelajar cikgu berjaya di masa hadapan?
17. Sekiranya di beri peluang adakah cikgu ingin mengajar mata pelajaran lain selain daripada mata pelajaran yang diajar pada waktu itu?
18. Apakah teknik yang digunakan oleh cikgu semasa sesi pembelajaran?
19. Bagaimanakah penerimaan pelajar terhadap adaptasi cikgu mengenai teknik ini?
20. Dari manakah cikgu memperolehi teknik ini?
21. Apakah kelebihan dan kekurangan kepada guru dan pelajar mengenai teknik ini?
22. Secara kasarnya, adakah cikgu berpuas hati atau ada penambahbaikan terhadap teknik pengajaran dan pembelajaran cikgu ini?
23. Pada pendapat cikgu adakah kegiatan kokurikulum juga penting kepada seseorang pelajar?
24. Apakah kegiatan kokurikulum di sekolah yang cikgu terlibat sebagai guru pembimbing?
25. Bagaimana tahap pencapaian kokurikulum tersebut?

26. Pada pendapat cikgu dimanakah letaknya kualiti seorang guru?
27. Apakah aspek-aspek penting bagi menjadi seorang pendidik yang baik?
28. Bagaimana pandangan cikgu mengenai prestasi akademik di kalangan pelajar melayu dan cina?
29. Apakah jawatan-jawatan penting sepanjang bergelar seorang cikgu?
30. Boleh cikgu ceritakan perbezaan sistem pendidikan pada zaman dahulu dan sekarang?
31. Apakah anugerah-anugerah yang pernah cikgu terima?
32. Bolehkah cikgu ceritakan sumbangan cikgu kepada sekolah yang pernah cikgu berkhidmat dimana masih memberi kesan hingga sekarang?

ANUGERAH KERJAYA DAN PENGHARGAAN

1. Berdasarkan pengetahuan kami, Cikgu pernah menerima Anugerah Tokoh Guru Kebangsaan. Boleh cikgu kongsi pada tahun berapakah cikgu menerima anugerah tersebut?
2. Anugerah Tokoh Guru Kebangsaan merupakan pencapaian yang agak besar, bagaimana perasaan cikgu apabila dinobatkan sebagai Tokoh Guru Kebangsaan?
3. Adakah cikgu sudah tahu bahawa cikgu bakal mendapat anugerah tersebut?
Apakah anugerah yang diterima termasuk dalam senarai harapan kerjaya cikgu?
4. Di manakah majlis penganugerahan itu diadakan?
5. Apakah kriteria yang perlu ada untuk mendapatkan gelaran tokoh tersebut?
6. Apakah kesan ataupun perbezaan yang dapat cikgu rasai apabila mendapat anugerah tersebut?
7. Apakah sumbangan yang diberikan oleh cikgu sehingga dapat merangkul anugerah

Tokoh guru kebangsaan?

8. Apakah sumbangan lain yang diberikan cikgu untuk membantu para pelajar dalam pelajaran mereka?

9. Dari kacamata seorang pendidik di sekolah, adakah di peringkat universiti perlu juga diadakan anugerah sedemikian bagi golongan staff akademik?

PENGALAMAN DAN SUMBANGAN (SELEPAS BERSARA)

1. Tahun berapakah cikgu bersara?

2. Apakah penglibatan cikgu selepas bersara?

3. Boleh cikgu ceritakan pengalaman manis cikgu sebagai penceramah bebas?

4. Bagaimana pula dengan pengalaman pahit sebagai penceramah bebas?

5. Selain daripada penceramah bebas, apakah aktiviti cikgu selepas bersara?

7. Adakah cikgu menceburi diri dalam bidang perniagaan selepas bersara?

8. Adakah cikgu pernah terlibat dengan mana-mana aktiviti kemasyarakatan selepas bersara?

SUMBANGAN DAN HARAPAN CIKGU KEPADA MASYARAKAT

1. Beralih soalan kepada sumbangan dan harapan pula, bolehkah cikgu ceritakan serba sedikit tentang sumbangan cikgu sepanjang di dalam bidang pendidikan?

2. Sepanjang cikgu berkhidmat sebagai pendidik, pernahkah cikgu memberi sumbangan sehingga ke peringkat antara bangsa?

3. Boleh cikgu nyatakan antara harapan cikgu kepada pelajar dan masyarakat?

sebagai contohnya dalam bidang kurikulum, sahsiah dan pembangunan kerjaya.

4. Boleh cikgu kongsi kepada kami antara harapan cikgu kepada generasi muda zaman sekarang yang berkecimpung di dalam bidang pendidikan ?

5. Adakah terdapatnya impian cikgu yang masih belum tercapai sepanjang cikgu bergelar

seorang guru?

6. Boleh cikgu nyatakan apakah yang cikgu harapkan oleh belia masa kini?
7. Apakah harapan cikgu bagi menaik taraf kan sesi pendidikan pada masa kini?
8. Apakah antara harapan cikgu bagi memastikan masyarakat sedar akan kepentingan pendidikan?
9. Adakah ibu bapa memainkan peranan penting bagi pendidikan awal kanak-kanak?
10. Akhir kata, apakah pesanan cikgu kepada pelajar di sekolah dan menengah untuk menggalakkan lagi kerja terhadap tanggungjawab sosial.

SOALAN SELEPAS TEMUBUAL

LATAR BELAKANG

1. Assalamualaikum, apa khabar?
2. Boleh kami tahu nama penuh cikgu?
3. Boleh kami tahu nama panggilan cikgu di kalangan rakan sekerja?
4. Berapakah umur cikgu pada tahun ini?
5. Dimanakah dan bilakah cikgu dilahirkan?
6. Dimanakah cikgu berasal?
7. Bolehkah cikgu berkongsi cerita tentang keluarga cikgu?
8. Apakah nama ibu bapa cikgu?
9. Berapakah bilangan adik beradik cikgu?
10. Di manakah tempat tinggal cikgu?
11. Adakah cikgu sudah berkeluarga?
12. Bila berkahwin?
13. Apakah nama isteri cikgu? Nama panggilan?
14. Umur isteri cikgu?
15. Pekerjaan isteri cikgu?
16. Apakah pekerjaan anak - anak cikgu?
17. Adakah cikgu sudah mempunyai cucu?
18. Apakah hobi cikgu pada masa lapang
19. Apakah pengalaman manis yang pernah dialami semasa kecil dahulu?

LATAR BELAKANG PENDIDIKAN SEKOLAH RENDAH, MENENGAH DAN PENGAJIAN TINGGI

1. Boleh cikgu ceritakan latar belakang dan lokasi pendidikan cikgu dari sekolah rendah hingga pengajian tinggi?
2. Apakah suasana pembelajaran semasa dari sekolah rendah hingga pengajian tinggi?
3. .Apakah kemudahan yang ada ketika zaman belajar?
4. Apakah jurusan yang diambil ketika pengajian tinggi?
5. Apakah keunikan jurusan ini?
6. Boleh kami tahu prospek kerjaya yang terdapat dalam jurusan ini?
7. Adakah jurusan ini pilihan pertama cikgu?
8. Apakah persepsi keluarga cikgu mengenai jurusan ini?
9. Semasa cikgu mendapat pendidikan, apakah sumbangan dan pencapaian cikgu sepanjang di sekolah tersebut mahupun di universiti?
10. Adakah cikgu menyertai kursus - kursus profesional?
11. Rahsia kejayaan cikgu dalam mencapai kejayaan?
12. Kenangan yang tidak dapat cikgu lupakan?
13. Apakah pengalaman bersama mereka yang masih lagi diingat sehingga kini?
14. Apakah kaedah pengajaran dan pembelajaran ketika zaman universiti?
15. Apakah perbezaan pengajaran dan pembelajaran dahulu dan sekarang?

PERMULAAN KERJAYA AWAL

1. Apakah pekerjaan awal cikgu setelah menamatkan pengajian?
2. Sumbangan cikgu sepanjang berkhidmat sebelum memasuki bidang perguruan?
3. Berapa lamakah cikgu telah menceburi bidang perguruan ini?
4. Faktor yang mendorong cikgu mendalami bidang perguruan?
5. Bilakah cikgu dilantik untuk ditawarkan memegang jawatan Perguruan ini?
6. Apakah perasaan cikgu ketika ditawarkan menjawat jawatan ini?

PENGALAMAN SEBAGAI SEORANG GURU

1. Pada tahun berapakah cikgu mula mula menjadi seorang guru?
2. Kenapa meminati bidang perguruan?
3. Siapakah yang mendorong cikgu menceburi bidang ini?
4. Di manakah sekolah pertama cikgu mengajar selepas tamat pengajian?
5. Bagaimanakah hubungan cikgu dengan rakan setugas di tempat baru?
6. Pada permulaan menjadi seorang guru, cikgu mengajar mata pelajaran apa?
7. Adakah para pelajar dapat menerima cara cikgu mengajar atau sebaliknya?
8. Bagaimana pengalaman cikgu menguruskan para pelajar cikgu?
9. Sepanjang cikgu mengajar pernahkah cikgu mengenakan hukuman rotan terhadap pelajar yang mempunyai masalah disiplin?

10. Adakah cikgu membenarkan para pelajar cikgu berkongsi masalah mengenai pelajaran mereka walaupun bukan masa sekolah?
11. Adakah cikgu suka mengadakan kelas tambahan untuk para pelajar terutamanya yang akan menduduki peperiksaan atau cukup sekadar pembelajaran di sekolah?
12. Bagaimana hubungan cikgu dengan para pelajar? Adakah cikgu mengamalkan konsep menjadi kawan kepada para pelajar cikgu?
13. Apa pula formula cikgu untuk mengekalkan hubungan baik dengan pelajar?
14. Apakah pencapaian daripada pelajar yang paling cikgu bangga?
15. Suka dan duka sepanjang cikgu bergelar seorang guru?
16. Sepanjang tempoh menjadi seorang guru berapa kalikah cikgu bertukar sekolah?
17. Pengalaman yang tak dapat cikgu lupakan sepanjang bergelar seorang pendidik ini?
18. Adakah cikgu merasa puas atau gembira setiap kali melihat pelajar cikgu berjaya di peringkat seterusnya?
19. Sekiranya di beri peluang adakah cikgu ingin mengajar mata pelajaran lain selain daripada mata pelajaran yang cikgu ajar?
20. Apakah teknik yang digunakan oleh cikgu semasa sesi pembelajaran?
21. Daripada mana cikgu peroleh teknik ini?
22. Apakah kelebihan dan kekurangan kepada guru dan pelajar mengenai teknik ini?
23. Pada pendapat cikgu adakah kegiatan kokurikulum juga penting kepada seseorang pelajar?
24. Apakah kegiatan kokurikulum di sekolah yang cikgu terlibat sebagai guru pembimbing?
25. Bagaimana tahap pencapaian kokurikulum tersebut?
26. Pada pendapat cikgu dimanakah letaknya kualiti seorang guru?

27. Apakah aspek-aspek penting bagi menjadi seorang pendidik yang baik?
28. Bagaimana pandangan cikgu mengenai prestasi akademik di kalangan pelajar melayu dan cina?
29. Apakah jawatan-jawatan penting sepanjang bergelar seorang cikgu?

ANUGERAH KERJAYA DAN PENGHARGAAN

1. Apakah anugerah-anugerah yang pernah cikgu terima?
2. Bolehkah cikgu konsikan pada tahun berapakah cikgu menerima anugerah tersebut?
3. Anugerah Tokoh Guru Cemerlang merupakan pencapaian yang agak besar, bagaimana perasan cikgu apabila dinobatkan sebagai Tokoh Guru tersebut?
4. Di manakah majlis penganugerahan tersebut diadakan?
5. Apakah kesan ataupun perbezaan yang dapat cikgu rasai apabila mendapat anugerah tersebut?
7. Apakah sumbangan yang diberikan oleh cikgu sehingga dapat merangkul anugerah tersebut?
8. Dari kacamata seorang pendidik di sekolah, adakah di peringkat universiti perlu juga diadakan anugerah sedemikian bagi golongan staff akademik?

PENGALAMAN MENERBITKAN BUKU PENDIDIKAN

1. Adakah cikgu ada menerbitkan buku sepanjang menjadi guru?
2. Dalam bahasa apakah buku yang cikgu terbitkan?
3. Berapa bilangan buku yang telah cikgu terbitkan bagi membantu pelajar dalam bidang pendidikan?
4. Bagaimanakah cikgu menerbitkan buku?

5. Apakah cabaran yang dihadapi untuk menerbitkan sebuah buku?
6. Berapakah naskah buku yang sudah terjual?
7. Berapakah hasil daripada penjualan buku tersebut?
8. Adakah buku tersebut mendapat sambutan?

PENGALAMAN DAN SUMBANGAN (SELEPAS BERSARA)

1. Tahun berapakah cikgu bersara?
2. Apakah penglibatan cikgu selepas bersara?
3. Boleh cikgu ceritakan pengalaman manis cikgu sebagai penceramah bebas?
4. Bagaimana pula dengan pengalaman pahit sebagai penceramah bebas?
5. Selain daripada penceramah bebas, apakah aktiviti cikgu selepas bersara?
7. Adakah cikgu menceburi diri dalam bidang perniagaan selepas bersara?
8. Adakah cikgu pernah terlibat dengan mana-mana aktiviti kemasyarakatan selepas bersara?

SUMBANGAN DAN HARAPAN CIKGU KEPADA MASYARAKAT

1. Beralih soalan kepada sumbangan dan harapan pula, bolehkah cikgu ceritakan serba sedikit tentang sumbangan cikgu sepanjang di dalam bidang pendidikan?
2. Sepanjang cikgu berkhidmat sebagai pendidik, pernahkah cikgu memberi sumbangan sehingga ke peringkat antara bangsa?
3. Boleh cikgu nyatakan antara harapan cikgu kepada pelajar dan masyarakat?

sebagai contohnya dalam bidang kurikulum, sahsiah dan pembangunan kerjaya.

4. Boleh cikgu kongsi kepada kami antara harapan cikgu kepada generasi muda zaman sekarang yang berkecimpung di dalam bidang pendidikan ?

5. Adakah terdapatnya impian cikgu yang masih belum tercapai sepanjang cikgu bergelar seorang guru?

6. Boleh cikgu nyatakan apakah yang cikgu harapkan oleh belia masa kini?

7. Apakah harapan cikgu bagi menaik taraf kan sesi pendidikan pada masa kini?

8. Apakah antara harapan cikgu bagi memastikan masyarakat sedar akan kepentingan pendidikan?

9. Adakah ibu bapa memainkan peranan penting bagi pendidikan awal kanak-kanak?

10. Akhir kata, apakah pesanan cikgu kepada pelajar di sekolah dan menengah untuk menggalakkan lagi kerja terhadap tanggungjawab sosial?

LAMPIRAN

Gambar 1 : Sesi menemubual Cikgu Ramli di rumah beliau

Gambar 2 : Sesi Penyerahan Cenderahati

Gambar 3 : Cikgu ramli bersama dengan buku modul penerbitan beliau

Gambar 4: Cikgu Ramli menerima anugerah daripada Menteri Pendidikan

Gambar 5: Cikgu Ramli menerima anugerah Guru cemerlang

Gambar 6: Keratan akhbar Berita harian

INDEKS

A

Anugerah 48,49,50,51
Akademik 44,47

C

Cabaran 54,58,61,
Cikgu 57,59,60,61,62,63,64,65
Cemerlang 46,48,49

D

Dinamik 39,59
Discovery 38

G

Gred 34,46,48,49,59
Golf 44,45

H

Harapan 59,60,61,62,63

I

Insaniah 38,60

K

Kimia 24,37,42,43,44,46,55
Kursus 25,39,41,43,55,57,58,59,61
Kenangan 26,27,37

L

Learning 27,28,38,49

M

Mastery 27,28,38,49,51
Matematik 24,32,37

N

Nama 19,20,30,

P

Pendidikan 23,24,25,26,28,31,33
Pedagogi 29,31,37,43,56,57
Peka 50,59,73,76

S

Sekolah 44,45,46,47,51,52,53,56,57,58,59,
Sains 50,59,
Softskill 60

T

Tasawuf 57,75
Tajwid 57,75

U

Universiti 20,21,22,25,27,37,47

V

Visual 27,60

Y

You 34,59

W

Waktu 31,72,81

Z

Zon 34,59

BIBLIOGRAFI

CHE RAMLI CHE ISMAIL | CHEMISTRY MGCM. (n.d.). chemistry mgcm. Retrieved January 18, 2024, from <https://chemistrymgcm.wordpress.com/biodata-panel/che-ramli-che-ismail/>

**SURAT
PERJANJIAN
TOKOH**

UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA
PERJANJIAN MENGENAI PROJEK SEJARAH LISAN

Saya CHE RAMLI BIN CHE ISMAIL K/P:..... pada
14 DISEMBER 2023 dengan ini bersetuju dengan syarat-syarat temubual yang telah diadakan
di antara saya dengan Universiti Teknologi MARA. Syarat-syarat tersebut adalah seperti berikut:

1. Rakaman hasil temubual ini adalah bertujuan untuk kegunaan pengajaran, penyelidikan dan penerbitan tanpa melibatkan bayaran/ tuntutan dari mana-mana pihak. Walaubagaimanapun bagi tujuan selain daripada yang tersebut, persetujuan daripada tokoh perlu diperolehi.
2. Rakaman hasil temubual yang tersebut di atas adalah diserahkan dan menjadi hak milik sepenuhnya Universiti Teknologi MARA untuk penyimpanan kekal dan boleh mengambil apa-apa tindakan yang difikirkan perlu bagi memelihara rakaman dan transkrip ini.
3. Pihak Pengajian Sains Maklumat, Universiti Teknologi MARA boleh membuat transkrip rakaman dan transkrip-transkrip ini perlu/tidak perlu disemak oleh tokoh (nterviewee).
4. Rakaman dan transkrip ini akan dibuka kepada semua penyelidik sama ada dari Malaysia atau luar negara yang bertujuan membuat penyelidikan yang sah dengan syarat: -
  - a. Apabila petikan diambil dari rakaman/transkrip ini untuk digunakan di dalam penerbitan, tesis dll., sumbernya (tokoh) hendaklah diakui oleh penyelidik-penyelidik.

(Nama tokoh: CHE RAMLI BIN CHE ISMAIL)
Tarikh: 14 DISEMBER 2023

(Nama Pensyarah: Nurulannisa Binti Abdullah)
b.p. Penolong Naib Canselor
Pengajian Sains Maklumat
Kolej Pengajian Pengkomputeran, Informatik
dan Media
Universiti Teknologi MARA (UITM)